

TÁRSADALOM
IRODALOM, GAZDASÁG
ÉS
SPORT

MEGJELEN
havonként kétszer

Második évfolyam.

SZEMLE

VEGYES TARTALMU ILLUSZTRÁLT LAP

SZERKESZTIK
GRÓF ZICHY IMRE, GRÓF KREITH BÉLA

10. szám.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egész évre10 ft —
Félévre..... 5 «

Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST
Lövész-utca 5.

Budapest, 1885. április 2.

SIMOR JÁNOS,
hercegprímás.

A takarékos magyar nemzet.

Körülbelül ezelőtt félszázaddal meglegyintette már az ujkori polgárosulás átalakító szellője a nemzet finomabb idegzettel bíró tagjait és a *Széchenyivel* némi közelebb-távolabb szellemrokonságban álló hazafiak keblében sajogni kezdett az aggodalom, vajon a magyar nemzet, ez a szerfölött kemény héju dió, melynek előbb, a *némettel* szemben, áttörhetlen *konzervatív* természetű oly bevehetlen mentsvárául szolgált, vajon ugyanez az olvaszthatlannak tetsző kemény anyag képes lesz-e ama jellembe nagy *átalakulásra*, ama lelkiületi tulajdonok kieserelésére, melyek őt a merőben átváltozott viszonyok közt, mint mondani szokás, *életképessé* tehetik?

Mert piramidális példák mutatják, hogy mai nap ide más erények kellenek, mint a melyek alapján egykor a mi nemzeti nagyságunk fölépült. Az angol *kalmárok* rőffel, a német *iskolamesterek* vonalzóval hódítottak. És egyik mint a másik a *takarékosság* ritka erkölcesével ékeskedik, míg a melegebb, nagyobb lelkű, bőkezűbb fajok, spanyol, francia, magyar, lengyel csillagai hanyatlanak.

Valósággal úgy van, hogy most a filiszteri erényekre került az uralom sora. Hanygák és méhek uralkodnak az oroszok és sasok fölött.

De ha való, hogy egyesek és népek jellemét nevelés, égalji, politikai viszonyok alakítják, akkor remélnünk, sőt hinnünk szabad, hogy a merőben átváltozott viszonyok a mi nemzeti jellemünkben is elő fogják idézni a további lételünket föltételező módosulásokat.

Őseink számuk arányához képest, de egyszersmind nagy hősi erényeikből folyólag, roppant területeket hódítottak. E bőven termő Kánaán földén talán az angol-szász vagy német fajban is kifejtett volna a pazarlás ösztöne. Mit tegyen az oroszok egy általa leölt egész csordával? Átengedi nagy részét a nyomában kullogó sakálóknak, hiénáknak.

De változott a dolgok sorja és pedig — nagyon *hirtelen* változott. A mostani élte-sebb ivadék még emlékszik az időre és annak *szellemében* nevelkedett, midőn még a kisebb nemesi kúriák birtokosa is hajdujával fogatta a vendégeket s kiszedette annak szekereiből a kereket, hogy tovább folytathassa vele a lakmározást, a „magnum áldomást“.

Az Árpád foglalása olyan nagyszerű, hallatlan a történelemben, hogy közel ezer esztendeig tartott az áldomása.

Védeni ugyan ezt a drága, nemes, hálás talajt erős munka volt és sok vért kívánt; a hős faj sokszor megfogyott, de annál bővebb lett az eleség. Pénzre pedig nem volt szükség, mert az utóbbi századok alatt voltaképen nem volt *állam*. Nem volt közczél, melyre költeni kellett volna. Magyarország még ezelőtt egy félszázaddal holdog Arkádia volt. Hadsereg ugyszólván nem volt s az urak *ingyen* kormányozták.

Egyezzerre azonban nagyot fordult a világ. Itt a modern állam, benne az óriási hivatalnok- és hadisereg. A gőz vizen és vason ide hozza a nyugoteurópai izlést, divatot, kéjelmet, fényüzést, nem lehet előle kitérni. Nagyobb a nemzeti és a magánháztartás. Csődül az idegen, nem kell már

kötéllal fogni, sőt kezd már sok is lenni a „jóból(?)“

Maholnap — attól tarthatunk, — teljesül rajtunk a mondás, adj szállá-t a — jövevénynek, utóbb kiél a házadból.

Most már a pusztá vitézség, mellyel a hazát szereztük, nem elég arra, hogy e hazát meg is tartsuk. Mikor a háboru semmibe se került, mikor ahhoz nem kellett egyéb, csak hősi bátorság, hazaszereget, lelkesedés, akkor mi voltunk az elsők a világon.

Ma a háboru első sorban pénzkérdés. Ma az igen drága, voltaképen fényűző kor legnagyobb, *legköltségesebb fényűzése*. Próbálnók csak meg, ha nemzetközi egyezséssel tennők félre a löport, vennők ki a harc eszközei közül s hagynók esupán a kardot, buzogányt, nyilat: vajon ki lenne a legény e földrészen?

De nemcsak, hogy ki nem vehetjük, hanem minden órán újabb mesterséges és a személyes vitézséget háttérbe szorító eszközöket talál ki hozzá a tudomány. A nagyobb mennyiséget mindegyre kevésbbé ellensúlyozhatja a jobb minőség. A *sokaság* határoz, emberben és pénzben. És mi kevesen vagyunk és legkevesebb a pénzünk.

„Tégy minél több pénzt zsebedbe Rodrigo“ — mondja Jago. — Ez a kor jelszava. A német főleg takarékosággal verte meg a francziát. És a francia viszont takarékosággal mentette ki magát a veszélyből, melybe a nagy vereség sülyesztette.

A takarékoság e szerint ma már nem magán de első sorban *hazafi* erény. És ez az, a mi bizalommal tölthet el, midőn arra a kérdésre kell felelnünk: hiszed-e, hogy nemzetünk ez erény gyakorlásában is képes lesz versenyezni azokkal, a kik erre természetből több hajlamot látszottak örökölni.

Hogy a magyarban nagy vér van, ezt még ellenségei se tagadják. A nagy vérenek pedig vele született sajátsága, hogy a *vetélkedés* minden szuonyadó erejét kifejti és sokszor csodálatot keltő műveletekre képesíti, még csekélyebb erkölcsi értékű föladványokban, merő juxokban is; ha pedig a versenygés tárgya valami magasabb életezél, dicsőség vagy maga a becsület — akkor épen nem ismer más alternatívát, mint győzni vagy meghalni.

Arra nézve, hogy a magyar a takarékoságban megelőzze ez eddig általa lenéztet tulajdonságban kiváló népeket, nem kell egyéb, mint hogy ez erény gyakorlásának szüksége a közszellemben politikai hitágozattá váljék, a takarékoság legfőbb hazafi erénynek, nemzetközi verseny tárgyának legyen kikiáltva, melytől függ a nemzet jövője, nagysága, dicsősége.

A *postatakaréktáraknak*, a pénzegység *leszállításának* tervezett intézményei igen alkalmasak arra, hogy a közszellemben e tudat meggyökerezését előkészítsék. *Bélyegezze a közvélemény haza elleni vétségnek a pazarlást, honfrierénynek a takarékoságot és az eredményt, a diadal bizonyos.*

Tanuljunk az ellenségtől, a ki azt mondta: *Faciam Hungariam pauperem, deinde austriacam*. Fordítsuk meg e mondatot: tegyük hazánkat gazdaggá, azután bizonnal szabad és hatalmas lesz.

Vajda János.

Arisztokrata háztartások.

VIII.

Az osztrák arisztokrácia.

Minél közelebb jövünk fejtegetéseinkben hazánk geográfiai határaihoz, a vonások, melyekkel egy egy nemzet arisztokráciája életében találkozunk, annál több közöséget mutatnak azokkal, a melyekhez itthon szokva vagyunk. De az osztrák főnemességgel más tekintetben is vannak oly érintkezési pontjaink, melyek semmi esemben se hagyhatók figyelmen kívül. Nemcsak a birodalmi közösség, de a családi és személyi összeköttetések számai is közel fűzik a magyar arisztokráciát az osztrákhoz s alig lehetne egyiket is a nélkül tárgyalni, hogy a másikra egy-egy oldalpillantást ne vessünk. Bécs sokáig volt a birodalom rang-, születés- és vagyonszerű kiváltságosainak úgy művelődés mint élvezetek tekintetében közös góczpontja s ha Budapest törendü társas élete ma már önállóbban kezd is fejlődni, a birodalmi székváros még ma se vesztette el minden előnyét és varázsát. Amaz időktől fogva, midőn I. Lipót császár kocsmárosnak volt öltözve és parasztrubákba bujt udvaroncoktól környezve fogadta a muzsiknak öltözött Nagy Péter czárt, vagy a midőn a fényűző VI. Károly rögtönzött tavakon egész tengeri ütközeteket adatott elé, egészen napjainkig, a magyar főnemesség mindig jelentékeny tényezője maradt a bécsi udvari és arisztokratikus élet fényének és gazdagságának.

Még jobban kiemelkedett e vonása a bécsi arisztokrácia társas életének Mária Terézia és fia József osztrákosító politikája következtében, bár a költséges ünnepélyek ekkor már inkább szűkebb összejövetelekre szorultak, a melyekben alkalma nyilhatott a mult századbeli francia salon-szellem finom társalgásbeli tulajdonainak az érvényesülésre. Maga József császár rendes látogatója volt a kedves és szellemes Lichtenstein nővérek tea estélyeinek ép úgy, mint a hogy később se hiányoztak a bécsi arisztokrata salonok rendes hangadó női, kik divatban, eleganciában, bontokban példát adtak mint p. o. a szép Fuchs Lori grófnő, kit majd a mindenható kancellár Metternich herczeg neje és ennek anyja, Zichy Melanie grófnő, majd meg később és egész a legújabb időkig Schwarzenberg Lóri grófnő váltottak fel az uralomban.

Mind a mellett a jelenlegi bécsi előkelő társaság már csak kevés tekintetben hasonlít a hajdanihoz. A kiegyezés és a dualizmus sokban teremtett megváltozott helyzeteket, különösen ha tekintetbe vesszük, hogy az osztrák arisztokrácia inkább mint bárhol az udvarnak a spanyol etiket egész merevségétől irányzott befolyása alatt áll. Ferencz József ő felsége az októbertől januárig terjedő időszakot kivéve, az év legnagyobb részét székvárosán kívül tölti, a magyar főnemesség új központot teremtett magának a világáros igényeihez mind inkább simuló Budapesto, a föderalisták Mekkája Prága — mit tehetnének tehát maguk a telivér osztrák arisztokraták is egyebet, mint hogy az év legnagyobb részét vidéki kastélyukban töltsék s csak az udvar megérkezéssel tér-

jenek Bécsbe vissza! S így a társas összejövetelek nem is kezdődnek előbb meg, mint januárban s hamvazó szerdával véz- ződnek. Igaz, hogy ez idő alatt nincs arisztokrata nő, ki a napkelténél korábban feküdjék le.

Ha a magyar arisztokracziának nem minden alap nélkül lehet bizonyos kizá- ragosságot vetni szemére, még jobban meg- illeti e vád az osztrák arisztokracziát. De mindkettőnek ez a tulajdonsága szoros ro- koni és családi kötelékekből folyó vér-ze- rintí összetartozandóság érzetében leli ma- gyarázatát; ez arisztokracziák összes tag- jai, lehet mondani, jóformán egy családot képeznek. Innen van, hogy az idegen alig is hall köztük valakit családi nevén emle- getni. Csupa Lori, Pepi, Molly, Szefi, Ma- rietta, Miczi, Mimi, Franczi, Feri, hangzik füleibe. S valóban a Lichtensteinok és Schwarzenbergok, a Trautmannsdorfok és Hardeggek s a többi családok ma már többé-kevésbé mind össze vannak egy- más közt házasodva, és tegezik egymást, csak úgy mint apáik és ősök tegeződtek, a kik a Babenberg grófokkal jöttek Ausztriába. Mikor a Babenbergok kihalása után habsburgi Rudolf átvette Ausztriát, Október cseh királytól, hogy fiainak adja, huszonnégy Trautmannsdorf s ugyanannyi Hardegg vére öntözte a marehfeldi csata- tért. Mindez eléggé megmagyarázza, hogy a bécsi arisztokrata körök ezért oly ide- genek a nem szorosán hozzátartozók iránt.

Mind a mellett nem kell épen oly tulzó merevnek képzelnünk ez arisztokracziát, mintha egy nem autachtos arisztokrata érintkezésbe se léphetne vele. Vannak előkelő, kifogástalan születésű és modoru egyének, kik ha részt tudnak venni abban a társalgásban, mely az egy szabásu embe- rek közt szünetlenül családi mende-mondák és sporttárgyak körül forog, s ha egy kis szellemmel és élénkséggel képesek annak új tápot adni, igen szíves fogadtatásra találhatnak a legmagasabb körökben. És semmi se jellemezheti a bécsi ariszto- krata társaság életének kellemes voltát úgy, mint az a tény, hogy sok merőben idegen főúr sietett ott meghonosulni mint a magyar arisztokraczia egy pár még jele- leg is ott élő tagjain kívül Marmont marsall, Montenegro, Acerenza és Kurland her- czeznő és még sok más a katonai és diplomata világból.

De mint már említők, az udvar a spa- nyol etiket egész feszességével van kör- nyezve s igen válogaós azok tekintetében, a kiket közeledni enged. Ő felsége egész télen át csak két bált ad; az egyik a tu- lajdonképeni udvari bál (Hofball), a másik a „bál az udvarnál“ (Ball beim Hofe). Ezek közül az első a hivatalos jellegű, melyen mindazok részt vehetnek, a kik udvarképesek, ideértve a diplomáciai kart is, ellenben a második csak azok számára van rendezve, a kiket az uralkodó és uralkodóné külön meghív.

Az udvarképeség oly jog, melyben nem mindenki osztozik s hogy osztozhassék, legalább is tizenhat őssel kell birnia, nyolczat apai, nyolczat anyai ágról. Az aranykulcsos és kamarási méltósághoz megkívántató eme föltétel alól csak elné- zésből van néhány oly fiatal mágnás is fölmentve, kiknek ősök elég gyöngék vol- tak netalán előny adni egy-egy egyszerű

pórnőnek a koronai örökösök felett. Tel- jes a kivétel azonban e részben is a magyar arisztokracziára nézve, melyet ebben is, mint sok egyébben szemmel láthatólag protegál az udvar, mert ennek tagjainál összesen is csak nyolcz ős kívántatik meg akár a kamarási, akár a német, vagy jeruzsálemi szent János-rend lovagjának címére, akár pedig a palotahölgy vagy csillagkeresztes- hölgy méltóságára.

Láthatóan visszahat már most a szokás- nak ez a szigorú merevsége az osztrák arisztokraczia viszonyaira is. A szülők nem fogadnak el oly vót, kinek udvarjoga min- den kétségen felül nem áll; szabadjában áll az arisztokrata ifjuságnak apró regé- nyeket élni át, de ha az eredmény messal- liance, akkor a nemesség kérielhetlen tör- vényei szigorúan sujtják a magukról meg feledkeztetteket.

Általán véve, a bécsi arisztokrata világ élete elég zajos és mulatágos az udvaron kívül is. Nagy bálakat rendszeren szoktak adni a Károly Lajos és Lajos Viktor fő- herczegek, Pallavicini örgróf, az angol és német nagykövet stb. Korábban Andrássy gróf külügyminisztersége alatt is, a ball- platzi termek ablakaiból is fel-felhangzott a tánczra hívó zeneszó, ma azonban, az agglegény, Kálnoky alatt csend honol ben- nük. Nagy hátrány, hogy a két legelső herczegi család visszavonultan él a világ- tól; a Lichtenstein család feje beteges- kedő ifju ember, a Schwarzenberg-családé pedig agg, a kitől már elmúltak az élve- zetek idői.

De mivel a bécsi arisztokraczia szenvedélyes hódolója egészben véve a táncz- nak, azért szenvedélye kielégítésére a pique- nique-ekhez folyamodik. Ily tánczmulatás- gok minden télen az erdélyi udvari kan- czellária palotájában tartatnak. Ezen kívül bált adnak az urak a hölgyeknek s a höl- gyek az uraknak, de ki — hinné! — egyéb helyiség hiányában egy meglehetősen demo- krata terrenumon, a Metropol-hôtelben. — Régebbi időkben tavasz keltével az ugy- nevezett „rózsa-bálók“ gyűjtötték össze a magas arisztokracziát a Kaisergarten lombjai alá.

Könnyen meg lehet számlálni ma már a szalonokat is, melyek még nyitva van- nak. Leszámítva Erzébet főherczegnő sza- lonját, melyet csak a császári család tagjai látogatnak és a külföldi fejedelmek, csak három szalonról lehet voltaképen szó: Dietrichstein és Metternich herczegnők és Clam-Gallas grófnő szalonjáról. Ezek gyűj- tik magukba hamvazó szerda és a májusi lófuttatási idény között Bécs „felső tiz- ezerét“.

Dietrichstein herczegnő minden páratlan napon fogad, Metternich herczegnő min- den hétfőn és pénteken. Clam Gallas grófnő pedig csupán pénteken. Az első, Dietrich- stein herczegnő szalonja osztozik a tárva álló házak közös hátrányaiban. Minthogy a látogatók hetenkint többször mehetnek oda, némelyek egészen befészkelik magu- kat, mások tetszés szerint jönnek-mennek, otthonosan érzik magukat, a minnek követ- kezménye, hogy néha igen sokan vannak, máskor pedig a társaság nagyon szűkkörű. Legjobban mulatnak azonban Metternich herczegnő estélyein, hétfőn, a mikor az ifju leányok ki vannak zárva. Nekik a szerda van főntartva s e napon tehát természe-

tesen többen vannak, de a másik este vigabban foly a mulatság. Clam Gallas grófnő palotája végül egy nagy kert köze- pén fekszik a Währingerstrassen s itt min- dig sok vendég fordul meg. Néha alig is hogy köszöntik egymást s legfeljebb két-három szót váltanak futtában. Másszor ép abban a pillanatban találja meg az ember a kit keresett, midőn az már kocsi- jába száll s végre is kénytelen hazatérni az ember, magában kérdezve, hogy mire való volt annyi öltözködés, csak azért, hogy félóra hosszan küzdve, míg áttöri magát a hosszú kocsisoron, elmondhassa, hogy »Clamnál voltam!“ Ennyi az egész.

Hiányzik ellenben Bécsben a minden- napos szalon, pedig igazi társas élet csak ott fejlődhetik ki, a hol szoros és bizalmas kör nyújt tápot az elmének és a szívnek. Egy időben a Nákó grófnő és Croy her- czeznő estélyei voltak ily bizalmas jelle- gűek, melyeknek emlékét kedvesen őrzi ma is, a ki szerencsés volt azoknak látogatója lehetni. De tagadhatatlan, hogy a tulajdonképeni társaságot Bécsben és Ausz- triában az arisztokraczia képviseli. Egy más társadalmi rétegnek sincsenek oly ha- tározott körvonalai s oly jellemzetes világa. Vannak mellette kotteriák, csoportozatok, de nincs kivüle igazi társaság. A nemzet minden más osztálya is, ez egy felé gra- vitál, ettől várja a jelszót és ennek ragyo- gásában tükrözteti vissza saját hiúságát. Hogy jól van-e ez így, nem mernők álli- tani, de hogy így van, az kétségtelen. Minden valamirevaló elite-bálban nélkülöz- hetlen szükségét érzik az arisztokraczia szereplésének. S ez a szereplés néha a közjával is összefügg, így a nem régi ke- letkezésű artistico-humanitarius egylet mű- ködéseben, mely Gusztáv szász-weimari herczeg és Wimpffen Emil gróf elnöksége alatt áll, s dilettáns színházi előadásokat rendez a szegények javára, melyeket rend- szerint táncz követ. E nyilvános előadáso- kon sokszor van alkalm a közönségnek Wimpffen grófnő szép hangjában és figye- lemreméltó tehetségében gyönyörködni. — Egyáltalában az osztrák főúri világ nem szegény a dilettáns színi tehetségekben, kik közül elég, ha Metternich herczeg, Bombelles Károly gróf és Kinsky Keresz- tély neveit említjük föl.

(Folytatása következik.)

IRODALOM.

Füvészeti tanulmányaim.

*Midőn még a nagy Linné tanítványa
Lehettem volna, — oh a szép idő! —
A gyermek ifjuság szívembe éled,
Ha néha még emléke visszajő;
Midőn ki kelle füvet szedni járnom
A vén szolgálival — isten áldja meg! —
— Hányszor tartotta a hátát helyettem! —
— Ily boldog többé, tudom, nem leszek!*

*Menénk a nyiló reggel a mezőre,
A napirenden a szikfű vala,
Ő zsákkal hátán kullogott utánam:
«Hej, mikor szedjük ezt mi tele ma?!»
«Mi kék az ég, mi zöld a fű!» — felöttem, —
A harmat a nap fényén mint rezeg!
És bámulám a tájt, nem lát-e senki?
— Ily boldog többé, tudom, nem leszek!*

«No jól van, hogy ha már pihenni kíván,
Én majd szedek, de mit is? mondja hát».
»Szikfűt, hanem szárastól szedjed, máskép
A zsákban meg se látják a nyomát!»
És álmadoztam . . . Oh tavaszi álmok,
Miket fülünkbe a pacsirta zeng!
— Ó meg vadat szedett szelid helyett, hajh! —
— Ily boldog többé, tudom, nem leszek! —

Olvasnom a növénytant kellett volna,
S csak ezt nem olvasám a sok között —
Szép nap verőjén szellő volt a kéz, mely
Könyvembe egy lapot fordítani jött,
Mig csósz-kunyhóba, szénaboglya mellé
Kergettek vele nyári fellegek;
— Be jól kikaptam érte számtalanszor!
— Ily boldog többé, tudom, nem leszek! —

Szőlőbe is vitt a hű Sancho Panza,
De különös: nem a kapu felé,
Csalán, tövis, meg ákác, bodza tölté
Az árkot el, hogy jobban védene;
De ez nem gátla, hogy fogam ne fájna
A meggyre — mire nézve bemegyek — —
— Mig jött a csósz és csunyán megszalasztá. . .
— Ily boldog többé, tudom, nem leszek! —

Ingó eperfák méla árnyékában
A temetőben hűsölénk együtt,
Hol mig ő csönddel nyugovék az úrban
Én fejtegettem a mohos betűt
A fa-keresztken, vagy ábrándoztam,
Mit rossz szokásból még ma is teszek; —
— Ábrándjaimban akkor halni vágytam —
— Ily boldeg többé soha sem leszek! —

Bulla János.

A s z é l.

— Rege. —

Egy meleg nyári este gondtalan játékát
tízte az enyhe szellő egy gyönyörű völgy
lakóival. Majd a szép harangvirágot csókolá
meg forrón, majd ismét a félig elbujt ár-
vácskának sugott édes szavakat, melyektől
részegülten fejcskóját még jobban keblére
rejté; ismét tovább szállván, más-más erdei
szépet keresett fel, még a tó partján gyöke-
rező sásnak is örök szerelméről rebegett
s a szegény sás ily szokatlan esemény
által boldogítva, megkétszerezte zugását,
melyben viszontszerelmének adott kifejezést.

E közben érkezett az éj és ennek szép
gyermekai, a ragyogó harmateseppek, nehe-
zen rakodva le fűre, virágra és lombokra.
Az éj királynője, a szelid hold is felvonult
az égre, ezüst sugarait hintvén mindenre a
földön s mindent fölelevenítvén ott; a szép
virágok, mint egy varázsütésre, ezüst szár-
nyakat kaptak; a bogarak elhagyták alvó
helyeiket s mind egy gyönyörű rét felé
sereglettek, hol játszani kezdtek, ezüst hold-
sugáron hintáztván magukat.

A szellő bámulattal követte mozdulatait
s különösen egy sereg bájoló lény
tűnt fel neki félig virág, félig leány, oly
mélabus kifejezéssel szép szemeikben, mintha
szíveik ezer könnyel volnának telve! S
köztük egy; ah különösen egy de bájoló
volt! Hosszu ezüst haja vette körül egész
testét, melyet holdsugarakból szőtt ruha rejtett,
szemei pedig oly fényesek voltak, mintha
száz sugár tört volna meg bennük!

«Ki vagy te bámulatos lény!» Kérdé
hosszá lebegve a szellő, kinek szívét egészen
elvarázsolta e bűvös jelenség.

«Én harmat leány vagyok» felelé ez,

megyek a holdhoz, ki nekem sugárral éltet
adott, midőn mint harmatesep, a tüzi li-
liom kelyhében pihentem.

«Oh ne menj, ne hagyj itt,» esdeklé
Zephir, kiben szenvedélye egész erejével
tört ki; «nélküled én élni tovább nem tudok».
S átkorolá a szeretett leányt és oly édesen
sugta neki, mint szereti őt és mily kimond-
hatatlan szerelme, hogy a leány maradt!
Oh ez a pár rövid óra, melyben egymásé
lehettek és egymásért élhettek!

De e világon nem csupán az embernek,
de a természetben se lehet semminek a bol-
dagsága örök, így Zephir gonosz fivére is
megirigylé tőle az övét és megfosztá őt
kedvesétől, felkorbácsolván a fellegeket és
eltakarván általok a holdat. A harmat
leány, kiben a holdsugár kelté fel az életet,
ennek távoztával holtan rogyott kedvese
karjaiba és ennek nagy szerelme se volt
képes őt többé föleleveníteni!

Az óriás fájdalom a gyermekes, lágy
ifjúból jégszívü kemény hideg embert alko-
tott. Holt kedvese testét karjaiba vevén,
száguldott hegyen, völgyön, réten, erdőn,
pusztán keresztül, mindenütt hideg lehelle-
tét árasztván el és megfagyasztván mindent
maga körül, míg egy óriás sziklába ütőd-
vén, ön-halálának lett okozója!

Az emberek ilyenkor egyszerűen azt
mondják: «Az éjjel fagyott»: de nem gon-
dolják meg, hogy a szív holt szerelme oly
fagyasztó!

Elvesztett remény.

— Rajz. —

«Ugyan kérem, legyen egy kicsit!»
— Oh bocsánatot kérek, egészen meg-
feledkeztem róla . . . «Ejnye, ejnye, maga
borzasztóan szórakozott ma, ajánlkozik, hogy
legyezni fog s aztán minduntalan megfele-
kezik róla!»

Ezt nekem mondták! Mondta pedig egy
gyönyörű kis lány . . . azaz nem is olyan
valami gyönyörű és nem is olyan valami
kis leány. — Nem volt szép, de arcában
annyi báj, viseletében, modorában annyi
kellem, hogy első látásra rabbá tette az
embert. — Oly okosan, kedvesen tudott
csevegni, oly szívből tudott kacagni . . .
az ember órákig elhallgatta volna . . . és
én is egészen elmerülve hallgattam, néztem
beszédes szemeit, a melyekből olyan sokat
lehetett kiolvasni.

«Ugyan már megint . . . hol jár a maga
esze, adja kérem inkább ide azt a legyezőt,
majd fogom én magam legyezni . . . kap
maga is belőle» . . .

«Látja, ne haragudjék, de nem tehetek
róla, mindig a maga szemébe nézek, annyit
lehet belőle olvasni».

«Olvasni?! S ugyan mit?»

«Hogy maga boldog!»

«Boldog?! . . . Nem tudja maga, mi a
boldogság!»

«Szeretett már valaha?»

«Hogy érti ezt?»

«Hogy? Hát, hát hogy szeretett-e már
valakit komolyan . . . na, hogy könnyeb-
ben megértse . . . hát volt-e már szerelmes?»

«Még nem!»

«No akkor nem is tudja maga, mi a
boldogság!»

«Hát csak az lehet boldog, a ki szeret?»

«Higye el, hogy csak az! Lehet vala-
kinek sorsa türhető, lehet valaki megelé-

gedett, de igazán boldog csak az lehet, a
ki szeret!»

«Ugy magának nagyon kell valakit sze-
retnie! mert a boldogság szeméből tükröz-
ződik vissza!»

«Sokszor nem elég e boldogsághoz az,
hogy az ember nem szeret! Vannak ugyan
sokan, kiknek elég az, hogy szeretnek,
imádnak valakit, elég ha oly boldognak
látják s ez az ideális szerelem!» De ez
ritkán elégíti ki a szívet, s az már
maga is boldog, a kinek ilyen jó kis szíve
van, a mely ilyen hamar betelik. — De
elvégre is a szív szív marad s ha egyszer
mozogni kezd, hát viszontszerelmet is kíván!

«Ugy hát maga viszont szerettetik?»

»Lehet, még magam se tudom».

«De reménye van?»

«Reményem? . . . A ki annyiszor esa-
latkozott, már annak nem szabad re-
mélnie! Látja, én olyan szerencsétlen te-
remtés vagyok, hogy minden reményemet
sorban veszttem el! Látja ezt a sok apró
jou-jout, itt van a hit . . . és a szeretet,
a remény hiányzik innen, épen most vesz-
tettem el s ez már legalább a tizedik s így
vagyok az életben is, reményt remény után
vesztett el szívem, mindinkább elfásul, végre
megszakad . . .»

«Hogyan, elveszett innen a remény, beh
kár, jőjjön, keressük meg! . . .»

«Jó! Nyujtsa karját, talán megtaláljuk!»

Karját karomba fűzte . . . Oh, mily
boldogság volt! Most kezdtem érezni én is,
hogy igazán boldog csak az lehet, a ki
szeret. Szerettem őt egész hévvel, egész
odaadással szerettem őt . . . mit tudom én,
hogy? . . . Nem érez az, ki érez szavakkal
mondhatót . . . Életemben először éreztem
magam igazán boldognak! Érzékeny, gyenge
szívem volt, minden csekélység fájt, bántott
s oly sokszor éreztem magam boldogtalan-
nak . . . Hányszor gondolkoztam azon,
miért nincs az ember szíve vasból, mely
törhetetlen volna, s bármint hevülne is,
nem repedne meg soha! . . . Oh, de most
oly erősnek éreztem szívemet . . . Mi tör-
heti meg azt? . . . S hátha nem szeret? . . .
S van-e csak reményem is? . . . Keresni
fogom s hiszem, hogy megtalálom . . .

«Ugyan hol keresi meg? Ott fön-
nyan nem találja meg soha!»

«Látja, én jobb szeretném maga részére
az igazit megtalálni!»

«Az igazit? Azt nehéz lesz megta-
lálni! Mondja meg, kiben találja fel s én
megkeresem!»

«Közel van hozzám s mégis távol, ki-
csiny s hozzám mégis nagy, szeret s még se
szeret . . . s ha . . . keresne, hát találna . . .»

«Oh, ha mernék hallgatni arra, mit szí-
vem sugall!»

«Arra bátran hallgathat, mert a szív
nem csalja meg az embert soha!»

«Nézzen hát szemembe s olvassa ki maga
is, hogy boldog vagyok, mert szeretek!»

«Maga idealista!»

«Nem! . . . De ha nem is szerettetem
viszont, van legalább reményem . . . s ha
szívem nem csal . . . ugy . . . szeret . . .
ön is! . . .»

«Nimi! Itt van a kis ezüst remény . . .
lám mégis megtaláltuk! . . .»

«S megtalálta az igazit is?»

«Olvassa ki szememből! . . .»

S a szemei azt mondták, hogy boldog,
nagyon boldog . . . Gr. Festetics Géza.

Holdfénynél.

— Eredeti elbeszélés. —

(Vége.)

Eliza erre fölnevetett, míg néhány idegen, kik mellettük éppen elmentek, érdekeltek tekintettek feléjük.

— Miért? — kérdé aztán Forstertől.

— Mert ép e hite fog megtörni a gyűlöleten, melyet érezni fog — éreznie kell! — ama silány lény iránt, ki csalódást hoz életébe.

Eliza újra nevetett.

— Az a silány lény, melyről ön oly drámai hangon beszél, ne boszantsa önt, mert én azt hiszem, hogy az csak a képzelet világában létezik. De ha ön látnoki szellemmel talán megsejté őt valahol a léghen, írja le nekem: minő, hogy biztos föld alá menekülhessek előle.

— Mit se fog használni! — mondá Forster, — mert kegyed minden tudománya mellett egy gyermek képzeletével bir s most is ugyszólván, inkább érdeklí Jakab tette mint mindaz, a mit én beszéltem.

Eliza elpirult e szavak igazságára, mert Jakabról csakugyan szívesebben csevegett volna, de Forster kissé neheztelve, zsebébe a kis madarat s gyorsan elbucszott.

S a Westminster-egyház ódon falai ezután gyakorta látták mindhármukat.

Jakab napról-napra szépült s ezt mindketten beismerték. Már a szürke pehely helyett teljes tarka tollazattal birt és csőre körül csak alig volt kissé sárga. Egy egyszerű néző előtt mindamellett igen mindennapias veréb-kínézéssel birt s csak tekintetében volt meg a jó nevelés és a bölcsesség nyugalma.

De a gondviselője nem dicsekedhetett hasonló nyugalommal, mert Forster ekkor gyakran türelmetlen, igaztalan volt Eliza irányában, a miért az semmiképen nem akart lemondani ama — Forster szerint — tévhitéről, — hogy embertársait tul ne becsülje.

— Ez oktalan tisztelet mások iránt okozza azt, hogy kegyed saját becsét át se tudta érezni! — szólta gyakran. És míg így egész hévvel igyekezett, hogy Eliza lelkéből kiirtsa a mások tulbecsülése iránti bizalmatlanságot, azt annyi tulzással tette, hogy végre ő maga is más világításban látta Elizát. Más, képzelt világításban fényben kellett látnia, mert másképp megmagyarázhatlan lenne ama forró vonzalom, melyet e kiváló férfi Eliza iránt érzett.

Midőn e vonzalom végre szavakban is nyilvánult, akkor aztán örülhetett volna Forster másokról szóló tanai hatásának, mert Eliza nemcsak bizalmatlansággal, de teljes hitetlenséggel tekintett fel hozzá.

Mennyi könyörgésébe került, míg végre Eliza elhitte, hogy csakugyan szeretve van! És akkor aztán a kábulathoz, az álmhoz hasonló volt e boldogság előtte!

Midőn e napon az egyházat elhagyták s az ódon, ivezetes bejárat alatt elbucsztak, Eliza méla mosollyal mondá Forsternek, kinek tekintete melegen boritá el a leányt:

— Ez hát a nap, Eduárd? Ez, mely most egemen feltűnt? Ez az én napom?

A férfi homlokát mély pir boritá e szavakra.

— Igen, a nap ez! A te napod, és az én napom is! És ennek a napnak soha-

se szabad lenyugodnia! — tevé hozzá. — Ne feledd el, — mondá Eliza, — hogy ha e nap az én egemről le is tűnne, én csak áldanám azért a fényért, melyet eddig életemre hintett.

Forster erősen megszorítá a leány kezét és eltávoztak.

Ezután Eliza néhány napig nem találkozott vele, mert a leányban, midőn egyedül maradt; minden kétely újra feltámadt s rettegve gondolt arra, hogy újra lássa Forstert. Lehetetlennek hitte, hogy az őt szeresse és sirt és küzdött amaz édes öröm és boldogság érzete ellen, mely lelkét minden akarata ellen mámorossá tevé.

De végre még is ez érzélem győzött s egy napon a Westminster-egyház lépcsőin egy idegesen remegő, de szív mélyéig boldog lény futott fel, hogy ott Forsterrel találkozzék.

Ennek kellett volna utolsó találkozásuknak lenni, és akkor akartak határozni soruk felett.

Forster a bejárat boltozata alatt fogadta Elizát, s mily fogadtatás volt ez! Szép kék szemei ragyogtak az örömtől és boldogságtól s két kezét eléje nyujtva, meleg édes szemekkel üdvözölte a leányt. Most nem neheztelt hosszas elmaradásáért.

— Tudtam, hogy sokáig nem fogsz jönni Elizám, de tudtam azt is, hogy nem fogok itt mindig hasztalanul várni reád, egyszer még is elhoz hozzám szived!

Aztán kéz-kézben jártak alá — fel a magas és sötét boltozatok alatt, melyek most számukra rózsás fénytől sugárzottak.

S mily képeket rajzoltak ott jövőjökéről. Egy kis tengerparti városban akartak lakni, kicsiny cottageban. Repkénnyel és rózsával lesz a lak befutva, s a ház mellett magas fák alatt a homokon hintás székek fognak állani; világos kék függönyök lesznek az ablakon s a kandalló előtt egy párnás zsámoly, melyen Eliza ülni fog, ha majd a kandalló világánál olvasni akar. S egy nagy kutyájuk is lesz, és azzal majd versenyt futnak a parton s Pálnak fogják nevezni, mert Eliza gyermek korában ismert egy Pál nevű kutyát s azt olykor megczirógatta, mit a kutya nem türt el senki mástól. Aztán Jakab is velük lesz, nem fogságban, de saját kénye-kevére jöhet-mehet. Az asztalon mindig lesz kis piros tálkájába sütemény-morzsalék készítve számára.

De erre Elizának az jutott eszébe, hogy ő semmit sem ért a főzéshez, a mit pedig férjes nőnek tudni kell. Ezt Forster is nagy bajnak találta. Mert — mint mondá — a rosszul elkészített ételek megzavarják a boldogságot; és mennyire nevettek aztán ezen.

Hanem Eliza mihamar meg akarta tanulni az annyira szükséges művészetet. Csak arra kérte Forstert, hogy a rántott leves készítésétől mentse fel őt, mert ezt a borzasztó ételt, mely gyermekkorának egyik réme volt, nem kívánja viszont látni.

— Nagyon szomorú embernek kellett annak lenni, ki a rántott levest legelőször készítette. Nagyon szomorú ember lehetett, hogy annyi gyászt tudott egy ételben elő állítani, vagy keservesen vezeklő vagy bűnös volt, ki még a táplálék által is büntetni akarta magát.

Forster elhitte, hogy csakugyan úgy le-

hetett s vidáman nevettek felette. Beszédjökben, — amint láthatja Julia — semmi bölcsesség nem volt, még csak szép frázis sem, de azt hiszem, hogy a boldogság nagyon tudja nélkülözni ezeket s a ki boldog, az a gyermek örömevel fogad mindent, a kavicsot csak úgy, mint a gyémántot.

Midőn Forster bucsut vett most hosszabb időre, mert ügyei miatt el kellett távoznia a fővárosból, — hova csak majd esküvőjük napjára térhetett vissza, — Eliza szívét sajátos nehéz vágy fogta el: még egyszer látni őt s hallani hangját. Azért a távozó Forster után sietett s nevéen szólítá. Mily kedves örömmel fordult az vissza! S mennyire meghatotta őt Eliza óhajtása, hogy még néhány percet töltsenek együtt!

E néhány perc is eltelt, és Forster újra elbucszott.

A napok ezután egy-egy század lassúságával multak el Eliza felett. S hogy még kellemetlenebb legyen ez idő, hosszas esőzés állt be, nap-nap után egyenlő kitarással omolva a kövezetre.

Végre is Eliza nem győzte türelemmel s egy napon szabad órájában a szakadó eső daczára elhagyta a házat. A westminsteri egyházba vitte vágya. Legalább ott fog járni, a hol vele járt s tekintete azokon a tárgyakon fog nyugodni, melyeken az ő pillantása is pihent.

Eső köpenyébe burkolva, úgy sietett oda mint otthonába, hol minden tárgy kedves lesz, mert a szeretet lény is ott tartózkodott.

S ott bejárta mindama helyeket, hol Forsterrel járt; leült a lépcsőzetre, melyen vele együtt ült s fölkereste az ablakmélyedést, mely alatt Jakabot találta.

Midőn ott állt, a jelenlevő gyér járók rohamosan a bejárat felé siettek s néhány idegent, kik éppen Eliza mellett mentek el, a vezető valami idegen fejedelem érkezésre figyelmeztetett, ki éppen most fog jönni az egyházat megtekinteni.

Azok is gyorsan követték az előre siető vezetőt s Eliza egyedül maradt. Nem hitte, hogy az az idegen fejedelem e mellék-részletbe is eljőjön s nyugodtan maradt helyén, míg nem a fényes kíséretet s a nézők csapatját is éppen maga felé látta közeledni. Ekkor már el nem mehetett, mert szemben találkozott volna a jövőkkel, azért egy kiszögellő monumentális sarkó mellé vonult, melynek diszes faragványai teljesen elfödhatték e sötét helyen.

Látni úgy se kívánta a fényes csapatot, mely a legmagasabb rangú, csillogó egyenruhás főtisztokból állhatott. De beszédjökön onnan egészen közelben hallotta, amint egy hang, melynek szavára mindenki hallgatott, — egy álmos, vontatott hang, — kérdést tett éppen arról, kire ama sarkó emlékeztete, mely mellett Eliza állott. S e kérdésre a választ Eliza szívével is hallotta. Csengő, érczes hang felelt a kérdezőnek, bizalmas modorban, röviden magyarázva a sarkó feliratát. És a hang a Forsteré volt! Övé volt a szavak minden hangoztatása, s a megjegyzést, mellyel szavait ama rég elhunyt lovagról befejezte, már hallotta is tőle Eliza.

Néhány nap előtt ugyanazon a helyen álltak ők Forsterrel, a piros és fehér rózsajele alatt vivott pártusákról beszélve. S most ugyanott Forster szavait Forster

hangjával csakugyan ő hallja-e? Hisz Forster távol van, messze, családi ügyekben! De ő is, ő maga is itt áll-e valóban? és hallja mindezt? hallja Forstert amaz idegen fejedelemmel oly egyszerűen, bizalmasan beszélni, mintha csak barátja lenne?

Az nem Forster! vagy álom minden! — S Eliza előlép a sírkő mellől, mert azt hiszi, hogy a menet már elindult s nem fogják észre venni őt, míg ő legalább meg látja azt, ki annyira megzavarta, hogy csaknem eszméletét veszítette hangjának hallatára! S midőn kilép — az egész csapat még ott áll s a fejedelem egy szobrot vizsgál szemüvegén át. És Forster mellett van, fényes diszöltözetben s egykedvű mosollyal magyarázza a szobor feliratát.

Ő csakugyan! Mennél tovább nézi őt Eliza, annál inkább meggyőződik róla, hogy ő az! És midőn beszéd közben kezét föl emeli, hogy szőke arcszakállát végig simítsa, Eliza még saját gyűrűjét is ott látja csillogni az ifjú férfi ujján! Azután már nem lát semmit, ott marad állva teljes kábulásban, két kezével bele fogózva a sírkőbe. Nem veszi észre senki. De midőn a tömeg elindul, Eliza megragadja egy közel álló öreg férfi karját s reszketve kérdi nevét annak a fényes egyenruhájú szőke férfinak, kiről ő tudja, hogy az Forster. A kérdett csodálkozva tekint rá, hogy nem ismeri A . . . királyi herceget? Aztán elhagyja Elizát s ő is a többi után siet. . . .

Eliza nem ájult ott el; ellenkezőleg az ijedség, rémület, melyet érez elüzi őt s lélek nélkül siet ki az egyházból. Aztán futva megy végig sok utcán; — messze messze járt, azt se tudja hol, csak azt érzi, hogy még messzebb kell mennie. Végre egy piszkos folyam hömpölyög előtte, melyen hid vezet át, a Themze, és láttára Eliza lelkében az a gondolat támad, hogy ez a vég cél! Merőn tekint a habokba s át hajlik a karfán, de egy erős kéz ragadja meg — a rendőr keze.

— Vigyázat! — kiált rá s ezzel Elizát öntudatra ébreszti. De lelke olyan gyöngye mint a halálra sebzett madár, mely nem bír szárnyra kelni, visszatér otthonjába, de a sebzett madarat nem ápolja, nem tesz fájdalma enyhítésére semmit, sőt sebeit mindig újból felszaggatja. Az elmulást óhajtja s várja, de hasztalan!

A helyett csak a gyötrelem jön. Lázás betegség vesz erőt rajta. A házirend pedig a palotában nem tűri meg a beteget. De Eliza úgy se maradna, mert az előtt a nap előtt, mikor Forsternek, — nem tudja őt másképp nevezni, — jönnie kell, ő messze akar lenni! Elfeledve elrejtve! Elrejtve előle, kit szeret s a kié soha, soha sem lehet!

De nem tudja hova menjen s midőn málháival a kocsiba száll, még akkor se tudja, merre legyen utja, melyen utána senki nem indulhat. Az öreg kocsis kétszer is kérdezi s Eliza a kocsis arczába tekint válasz helyett s aztán tétovával azt kérdi tőle, ha van-e neje vagy leánya? Az egy igennel felel s a további kérdésre becsületes, szorgalmas s jó nőnek mondja a családjához tartozókat; s Eliza azokhoz viteti magát. Mennél jobban elfeledve, annál jobb!

Ott aztán a betegség teljesen erőt vesz rajta s azon a napon, melyen Forster őt

másutt keresé — a halál angyala lebeg Eliza ágya körül. De erős testalkata ellenáll a szabadulásnak; az anyag nem enged, hogy a lélek befolyása alatt végződjék élete. És újra felépült s elhagyta az országot, messze keletfelé költözve onnan.

Azóta ott folytatja az életet. Nap-nap után egyformán mulik el felette! Nem is számítja az időt; reá nézve mindegy, ha egy nap, vagy egy század van még hátra abból az időből, melyet napjának lenyugta után át kell még élnie! . . .

S ekkor Mary szelid mosolylyal hajlik a pamlagon pihenő barátnőjéhez, ki már újra a kar párnára hajtotta fejét.

— A történetet hallotta Julia, s most be fogja látni, hogy az egyszerű földmives nem fogadhatta el a koronát. S alakja felett is rosszul itélt kegyed, mert a végzetes szerelem se hosszabbá, sem rövidebbé nem tette őt s a ludak hasznos osztályába sem osztotta be.

— Bocsásson meg! oh, bocsásson meg ügyetlenségemért, én édesem, édes Marym! — mondja halk zokogással társnője s ölelő karjával oda vonja Mary fejét a pamlag párnájára. — De miként is sejtettem volna szenvedését, hisz oly nyugodtan megy életutján, hogy — s könnyei elfojtják szavát.

— Ne legyen tulságosan érzékeny, Julia, — válaszol Mary halk hangon, — az érzékenység rossz kíséret az életen át.

De ez intelem mellett az ő könnyei is aláhullnak barátnője gesztenyeszin hosszú fürteire, melyeket Mary most csókjával is illet.

A hold varázsát épen teljesen uralja az éj és — a két leány sziv.

KÖZGAZDASÁG.

Kemény Gábor báró a gazdasági válságról.

Az erdélyi gazdasági egyesület közgyűlésén Kemény Gábor báró hosszas beszédében ismertette a jelenlegi gazdasági helyzetet és több oly figyelemre méltó megjegyzést tett, melyeket részben ismertetni, részben pedig azokhoz szólni óhajtunk.

A miniszter beismerte azt, hogy a gazdasági viszonyok egészségtelenek nem csak nálunk, de egész Európában, ő azonban e helyzetet nem tartja gazdasági válságnak, krízisnek, hanem fejlődési stádiumnak. Ez tehát szerinte nem beteg, hanem természetes állapot. Az általános fejlődésből és haladásból folyó eredmény; a mely bár nem gyorsan, nem máról holnapra; de mégis meg fog változni.

És miután ismertette az elméleti vámpolitikát, különös gonddal bírálva a védvámrendszert, melyet bizonyos esetekben kivételkép orvosság gyanánt elfogad, és kijelölte Erdély ama termelvényeit, melyek kiválóan alkalmasak a kereskedésre, s a melyekkel Erdély versenyképes, beszédének végeredményeképp oda állította: az önsegélyt, az öntevékenység fokozását és a bekövetkezendő vámszerződések revízióját, mely „a kölcsönös kompenzációk korszakát fogja képezni“.

Öntevékenység! Önsegély! ezek ama divatos frázisok, melyeket miniszterek és

nem miniszterek egyiránt használnak mindenkori, a midőn a kedélyeket meg kell nyugtatni. De hogy miből áll ez öntevékenység és hogy mikép lehet ez által a gazdasági válságból menekülni, azt sem elméletileg, se gyakorlatilag eddig senki ez országban be nem bizonyította.

Mit jelentsen e kifejezés: öntevékenység? hát vajon a magyar gazdaközönség nem munkás, nem szorgalmas, nem takarékos-e? És ha e gazdaközönség még úgy fokozza is „öntevékenységét“, vajon menekülhet-e a válságból, vagy a mint Kemény báró mondja e „fejlődési stádiumból“ akkor, a midőn a versenyképes külföldi és tengeren túli gabona a mi terményeinkkel szemben oly kedvező helyzetben van, hogy „oda szállott is alá a szállítási költség, különösen vizen és legfőbbként a tengeren, hogy nem forintokért, hanem mondhatni krajczárokért a fél földgömbön keresztül viznek egy métermázsza terhet“.

Vajon mennyit fog használni ez az öntevékenység, a midőn Fiuméből Glasgovig, a mely tengeri vonal nagyobb mint Glasgovtól Newyorkig, métermázsánként 70 kr. fizetendő, míg Erdélyből Budapestre egy métermázsza teher szállítása egy forint, Budapesttől Fiuméig pedig több egy forintnál? Ily körülmények között, a midőn az olcsó szállítási költségek mellett a külföldi gabna részben vámentesen, részben pedig igen mérsékelt vámmal hozathatik Ausztria és Magyarországra, remélhető-e, hogy csupán az öntevékenység fokozása által ki lehet pótolni azt a nagy kárt, melyet a külföldi gabna- és áru a versenypiaczon okoz, a midőn nemesak a szomszédos országokban, a melyek tőlünk szoktak vásárolni, de saját hazánkban is leszorítja a tengerentúli gabna saját gabnánk árát. Ily körülmények között aligha lehet öntevékenység által azt a tátongó bézagot betölteni, a melyet a helytelen közgazdasági politika okoz.

Az öntevékenység sokat ér minden körülmények között; de különösen ott, a hol polgárok munkásságát a jó közgazdasági politika is támoatja, a hol meg van a szükséges — olcsó tőke. De nálunk, a hol a gazdaközönség nagy része a tőkehiány miatt folyton küzd és szenved, a mi tehát mint folytonos akadály áll útjában s a midőn a kormánynak csak arra van gondja, hogy az adók pontosan befolyjanak, de azonkívül a gazdaközönség érdekeivel csak keveset törődik, ily körülmények között még a fokozott munka se terem annyi gyümölcsöt mint egy szerencsésebb országban, a hol van olcsó tőke és van jó közgazdasági politika.

Itt van Németország, Franciaország. Mind a két államnak hatalmas ipara van, nem kiválólag a földmívelésből él, mint mi, és mégis mit tesz? Miután meggyőződött arról, hogy a tengerentúli verseny mezőgazdaságának hátrányára van, fölemelte a gabnámokot és védi gazdaközönségét, míg mi, kik, azt lehet mondani, kiválólag földmívelésből élünk, nálunk, a hol a gazdaközönség képezi a nemzet zömét, a leg-hazafiasabb és legmunkásabb elemet, nálunk az történik ez áramlattal szemben, hogy a közlekedési miniszter az erdélyi gazdasági egyesületben a „kölcsönös kompenzáció korszakára“ utalja a gazdaközönséget.

A kölcsönös-kompenzáció korszakára, a melyben mi huzzuk a rövidebbet mindig Ausztriával szemben, melynek iparát — a mi iparunk és földmívelésünk rovására — megvédjük és a melynek eredménye az, hogy drágán vesszük az onnan hozzánk importált iparcikkeket és olcsón adjuk el gabnákat. E „kölcsönös kompenzáció korszak“-ból elég volt. Ideje volna, hogy egyszer már a mi korszakunk következék be.

Önálló vámterület és ezzel együtt önálló magyar közgazdasági politika. Csak ez az egyetlen mód, a mely által a gazdasági válságból menekülhetünk.

Minden más uton csak még mélyebben jutunk ama labirintba, a melyből keressük a kivezető utakat.

A magyar földhitelintézet márcz. 22-én tartotta meg ez évi rendes közgyűlését Dessewfy Aurél gr. elnöke alatt. Az évi jelentés szerint 1884. évben az intézet megszavazott összesen 382 kölcsönt 8.907,800 forint erejéig s tényleg folyóvá tett 315 kölcsönvevőnek 6.372,200 forintot. Hogy a kis birtok minő figyelemben részesül, mutatja az, hogy az intézet papirkölcsöneinek összes száma 9189, s ezek közül 4784 1—2—3000 frtos kölcsön, M. é. december végén a fennálló kölcsönök összege a törlesztések levonásával 81.866,056 frtot tett, melynek fedezetére a mellékértékkel együtt 228.312,480 forint értékű jelzálog van lekötve. Az intézet tiszta nyeresége 1884 ből 367,480 frt 48 kr, a mi teljes összegében a tartalékalaphoz csatolt. Ezzel az intézet tartaléktőkéje 6.154,594 forint 24 kr-ra emelkedett. A felügyelő bizottság jelentése a pontos ügykezelésről tesz bizonyoságot.

SPORT.

A kiválóbb énekesmadarak daláról.

Irta: Lakatos Károly.

Az éneklő tehetség az, a mi a madarat minden más állat fölé emeli s őt az emberhez közelebb hozza.

Bárhon, bárminő hangulatban hallgassuk is a madárdalt, hatástalan nem marad az reánk. Az is, a ki semmi érdeklődéssel sincs a madarak iránt, nem hallhatja éneküket hidegen végig, habár a figyelő hangulata szerint különböző a hatás, a melyet az előidéző.

A madárdal szavait, igaz nem értjük, mégis viszhangzanak szívünkben, mivel érzelmeket fejeznek ki. Az éneklő tehetség azonban nem minden madárnak van megadva. A legtöbb fajnál csak a hím énekel s ez is csak tavasszal, a bőség és szerelem boldog korszakában.

Az éneklő madarak közt is, mint a művészek között, fokozatok vannak. Művészek a szó legnemesebb értelmében a tulajdonképi zenének s köztük a főművész a csalogány, az „erdő szive“, mély érzelmű, szárnyas költő. Ő a szerelem dalnoka, a szárnyas világ trubadurja, lantosa, ki szive érzelmét dalba öntve szívünkhez szól s az ott szunnyadó érzelmeket fölébreszti.

A ki egyszer hallotta felséges énekét,

feledni sose fogja, hanem édesen fog rá emlékezni.

Michel nem tuloz, mikor a csalogányról így szól:

„A csalogányt művészek kell neveznünk. Miért? Mert a madarak közt ő az, a ki teremt, ő változtatja, gazdagítja dalmát, sőt ujat alkot. Ő egyedül merit önmagából, a többi madár csak betanulja az idegen dalt. Ő egyedül együttesen bírja mindama képességeket, a melyeknek a többi énekesek csak részét nevezhetik sajátuknak“.

Egyetlen egy madár képes egyszerűségben és kedélyben versenyezni, hozzá hasonló hatást előidézeni. Ez a pacsirta, a nap gyermeke. A csalogányt is föllekeli a világosság annyira, hogy fogságban, megfosztva a szerelemtől, ez őt dalra képes ragadni. Ha kis ideig sötétben tartják s egy zerre világosságra viszik, elragadtatva, lázasan, lelkesült dalban tör ki. A különbség azonban kettőjük között az, hogy a pacsirta éjjel nem énekel, nem fogva föl, nem ismerve az est báját, az éjféli ünneplőségét, a hajnal utáni epedő vágyat. A pacsirta lírai tehetséggel bír, a csalogány a dráma, az éposz magasabb régióiban honos, azért lebeg a sötétben is fény, világosság lelki szemei előtt . . .

A csalogány éneke sohase rögtönzött. Mindig átérzi azt, a mit hallott s mielőtt remek dallamait elzöngéné, egy bokor árnyában elrejtőzve, halkán próbálgatja s csak azután adja hangosan elő, ha várakozásának megfelel. Ez mutatja, hogy a csalogány művészi tehetségének öntudatával bír.

Változatos, hangzatos dala legmegragadóbb éjjel. Mikor a többi madár elnémul, a hold ezüst fényét önti erdő és mezőre s az ünnepies csendben megszólal éneke a „cserje vadbogán“, még a legridegebb keblű ember se maradhat részvétlen iránta. Szívében szebb, nemesebb érzelmek ébrednek és sejtetik vele, hogy létezik egy bűvös hatalom, a költészet, mely a föld porából föl a magasba emel. Fájdalom, csak addig énekel, míg a szerelem korszaka tart s annak multával elhallgat mint a költő, ki többé nem tud dalra hevülni.

A csalogány, úgy látszik, teljes öntudatában van művészetének, arra a legnagyobb mértékben féltékeny s miatta néha halálra éneklie magát. Ugyanis több eset bizonyítja, hogy az egymással versenyző csalogányok addig daloltak, míg egyikük halva rogyott össze.

A csalogányt megközelíti az u. n. *papfülemile* (*Curruca atricapilla*). Ennél hiányzik ugyan a művészi ihlet, hangterjedtség, változatosság, de rendkívüli kellem és vidámság jellemzi dalát és sokak előtt a csalogány dalánál kedveltebbé teszi. Egy érző szívű, derült kedélyű lírikus. — Gourcy-Droitaument gróf, a kitért zenérismerő, így szól e madárról: „— A legkitértőbb zenének egyike és szobában őt a csalogány fölé kell helyeznünk. Hosszúra nyújtott, folyékony dala fuvolaszerűbb s változatosabb a csalogányénál, e mellett nem oly átható. Némelyike tisztán ejti ki e szót „Judit“. Más hiven utánozza az *alfülemile* énekét, az *aranybegy* lagy füttyölését, a *pinty* csattogását; ismét mások a *fürj* „pitypalattyát“, a *fekete rigó* méla dalát, a *vörös farku dalár* zöngedezését szövik énekükbe.

Különösen szépen hangzik, mikor a kis madár éneklés közben a fekete rigó „tak-tak“ csábhangját utánozza, mély és erős hangon. Vannak olyanok is, a melyek minden dalt hűn utánoznak s a mellett saját eredeti éneküket se feledik el“.

Általában e kedves kis madárka kellemes, erőteljes, változatos éneke, versenyez a csalogány bűvös dalával.

Tanulékony s nem csak az előtte elfütyölt dallamokat tanulja meg, hanem a vele egy szobában levő másnemű madarak dalait is ellesi s ügyesen utánozza.

E kis madáron kívül a többi, szintén az u. n. (tulajdonképeni) *zenérekhez* tartozó fajok is, a *művészek* osztályába tartoznak.

Mindnyája vékony csőrű, gyengéd testalkatu, egyszerű színezetű, nagyon kifejlett agyrendszerrel és hangszervekkel bíró kis madár. Ezek azok, a melyeknek dala művészi egészlet képez. Ők nem születnek mint kész művészek, csak a tehetség az, a mit örökölnék. Ellesik a fajabeli jelesb szárnyas zenének dallamát, s azt elsajátítva, ujjalakítják saját érzelmeik szerint. A kitértőbb zenének között nem találni kitért, a melyeknek dallama tökéletesen egy hangzá-u legyen; mindegyikén észrevehető egyéni jelleme, mindegyikben kinyomatára lelünk a kis szárnyas szívében zajló örömteli, méla vagy fájó érzelmeknek, daluk szív világuknak hangokban visszaadott képére; a szívét hullámozgató érzelmeket pedig szavakba vagy dalba önteni csak művész képes, és így őket a *művész* jelző méltóan megilleti.

A kellemesebb dalú szárnyasokhoz tartozik a *vörösbegy* (*Sylvia ruhecula*) is. Ez a csalogányok és rigók között középen álló általánosan ismert és kedvelt kis beszéd dalos ajku madárka, az örökvidorság megtestestített jelképe, az élet apró örömeinek egyszerű vidor költője a ki mind dalában, mind magaviseletében egészen ellentéte a fájdalom bus megénekelőjének, a mélyen érző komoly magaviseletű csalogánynak.

Nem zokog fájdalomról, csak mélan ábrándozik, vagy ha szive megtelt, örömtelt érzelmét hangzatos dalba önti.

Ép ily egyszerű, vidor dalnok a kedves *füstös fecske* is (*Hirundo rustica*), a falusi regg kedves megénekelője, ki a kelő nap aransugarainál sütkérezve zengi vidor, földerítő énekét, emelve ezzel amaz üdítő benyomás hatását, melyet a nap fölkelte előidéző. Igen; még alig tűnik föl keleten egy halvány vonal a közelgő nap jelzőjeként, már hallani a felébredt fecsképar vidor csicsérgését. A ki többször volt nyári reggelen falusi tanyán, el fogja ismerni, hogy e kedves kis dalnokok nélkül, valóban hiányos volna az az élvezet, a melyet a falu, a pusztá, a szabad természet aprólékos gyönyörei nyújtani képesek. És itt önkénytelenül is fölmerül emlékezetünkben egy másik kedves kis dalos, egy másik egyszerű szárnyas dalnoka a szabad természetnek, megénekelője, üdvözlője a kelő nap aransugarainak, a ki fölemelkedve a virágos rét öléből, a ringó kalásztenger hullámai közül dalolva tör égfelé, dalba önti imáját, szerelmét; dalban hoz hirt a közelgő tavaszról s dalában szebb jövőt ígér nekünk.

Kell-e mondanom, hogy e kis szárnyas költő: a *pacsirta* (*Alauda arvensis*), a puszták, a szabad természet egyszerű, de mégis

kedves érzelmes dalnoka, a kinek keblében a „reményben, vágyban élő szerelem“, „örökös boldogság gyötrelme“ honol, a ki „dala tárgyát el nem éri soha sem“, oh, de vágya nem hagy békét . . . noha a kis rög mellé vonja vissza őt szive . . . Oh, hisz itt vannak szerette, itt van kis családja, ezek kedvéért kapaszkodik fel dala lépcsőin a magasba; itt fésűke közelében zengi el legszebb dalait.

A *bubos pacsirta* (*Alauda cristata*) nem oly kitűnő dalos mint az előbbi, de mégis kellemes. Éneke egyszerű, vidor, s csak néha sejteti egy-egy panaszos hang által, hogy neki is volna oka szomorkodni.

Szerény dala nyáron át észrevétlenül hangzik el fajrokonainak gyönyörű dalábrándjai mellett, de minő jól esik őt hallanunk csikorgó téli reggelen, midőn a czinke panaszhangban jajdul fel, a varjak szomorúan kárognak s e jelenet láttára mimagunk is dideregve összerázkódunk. Ilyen hideg fényű téli reggeleken szokta ő kedves dalával felmelegíteni szivünket.

A *bubos pacsirta* énekelni nemesak röptében, de (emelkedettebb pontokon) ülve is szokott. Daloló tehetségeért némely madár kedvelő az erdei pacsirta fölé helyezi. *Homeyer* például azt írja róla, hogy nem csak bírja az erdei pacsirta panaszos hangját, hanem azt felül is mulja. Szerinte hangja szintoly lágy, tiszta ezüst csengéstű mint az erdei pacsirtáé, de e mellett mélabbb.

Az *erdei pacsirta* (*Alauda arborea*) a szántóka pacsirtának méltó testvére. Ez is költő, ez is érzelmes dalnok, a pusztai vándor kedvence, vigasztalója, a kinek dalaiból új erőt meríthet, látva, hogy nincs egészen egyedül és elhagyatva.

Ugylátszik, hogy e kedves kis madárka a magányt szereti, mivel legszívesebben a nagykiterjedésű pusztákon és ritkásokkal bíró erdőkben tartózkodik, hol majdnem szüntelenül hallatja kellemes dalát.

Dala lágy fuvolaszerű „lu-lu“ hanggal kezdődik és trillázva foly odább. Kevés hanggal bír, de azok oly csodásan olvadnak össze zengő dallammá, mint a szántóka pacsirtánál.

Dala zendülésével halkán emelkedve, félóraig is csüng a léghen, hogy aztán egy fára ereszkedve, ott fejezze be.

Ezmelánczolatnál fogva megemlítem, hogy e kis dalos gyakran száll fára, a mit közel rokona, a szántóka nem tesz soha, valamint éjjel sem énekel, holott kis madarunk ezt gyakran teszi. Csendes éjeken úgy éjfél felé mint egy álmadozva föl-emelkedik a soha ki nem merülő erdei dalnok és elkezd a szép nyári éjben tisztán, csengőn dallani, és folyton emelkedik föl a csillagokhoz, mint előbb a naphoz, üzelve szívének szerelme és dalvágya által.

Át kell vándorolnunk a sivatagon, hallgatag éjfélnél, meg kell ismerkednünk nagy erdőkerületek aggasztó némaságával, hogy felfoghassuk, minő hatalmat gyakorol e madár az ember szívére, írja egy természetbúvár.

A dalos madarak egyik legünnepeltebbje, legkedveltebbje s mondjuk hozzá, hogy egyszersmind a legnépszerűbbje is, az „erdő ezüst csengetyűje“, a *pintyőke* (*Fringilla coelebs*), a lomberdők emelőlődi ékessége, a kinek kedves „ting-ting“ csábhangját oly szívesen hallgatjuk télen

és kivált tavaszkor, midőn e kis dalnok minden lombot dallal üdvözöl.

Már januárban elkezd dallamait *készíteni*. Halkan ismétli ama hangokat, a melyeket fájának jobb dalosaitól ellesett, ezek közé szövi a saját keblében fogamzott dalvirágokat s így alakítja egészszé. A pinty ugyanis a szabadban nem amugy találomra zöngedezi el, a mi épen eszébe jut; a miért őt is, mint a csalogányt, jogosan nevezhetjük szárnyas *dalköltőnek*.

Tapasztalás szerint minden vidék pintyei más, a többitől eltérő saját dallammal bírnak. Szakismerők tizenkilencz kitűnőbb dallamot különböztetnek meg. Legtöbbre becsülik a szép, tiszta kettős csattogást.

Az emberek önzésből eredő kegyetlenkedése legkirívóbb példáinak egyikét szolgáltatja némely madár kedvelőnek bánásmódja a pintyökével. E szegény madarat ugyanis nemcsak szabadságától fosztják meg, hanem hajmeresztő kegyetlenséggel elrabolják tőle szemevilágát, el azt, a mi legfőbb kincse a madárnak: a ragyogó kék türt és az aranyló napsugarakat, mivel állítólag a megvakított madár a világozóság után sovárologva, többször hallatja dalát és azt több bensőséggel adja elő.

Szokásban van még a madarászoknál (Németországban) tavasszal hideg vízzel fecskendeni a pintyet, hogy ne akkor daloljon, hanem ősszel, a mikor a többi zenér elnémul.

Németország lakosai között van legtöbb pintykedvelő. Ott alig találkozik ház, hol ne volna egy két vagy több e fajú madár, és a kitűnőbb dalosok messze vidéken ismeretesek s azok tulajdonosai velük dalversenyeketrendznek. Egy kitűnődalosért szívesen megadnak negyven tallért, sőt nagyobb összeget is.

A pinty-kultusz kiválólag a thüringiai erdő lakosai közt van elterjedve. Ezek valóságos szenvedéllyel csüngenek madaraikon, és a pinty fogását és betanítását páratlan szenvedéllyel üzik.

A pinty után az erdők dalosai között bizonyára kitűnő hely illeti meg a *kerti és szürke posztát* (*Cucurca hortensis et cinerea*), a kik mint nembeli-i a papfülemilének, a kitűnőbb dalosok között foglalhatnak helyet. Hangjuk nem oly erőteljes, mint a fülemiléé, dallamuk nem oly változatos, de behizelgő, kellemes. Dalaikon a derűtség melegítő sugara ömlik el s énekükben önmagukat tükrözik vissza.

Mint kellemes éneklő, megemlítesre méltó a *piczinyke ökörszem* is (*Troglodytes*). Éneke kellemes és változatos, füttyölő, tiszta, csengő, erős hangokból áll. Rendkívül felvidítő és éltető hatást gyakorol az emberre vig dala télen át, mikor minden egyéb a merev halálra emlékeztet.

A lomberdők szárnyas énekművészei között először is a legméltóbban a *fekete rigót* kellett volna említenem, ezt a kedves, fuvolahangu énekművészt, a kinek dala a maganemében igazán páratlan. Őt hallanunk kell és minél többször halljuk, annál jobban megszeretjük. Hallani reggel, olykorán, mikor a hajnalpir halvány rózsafényben alig kezd derengeni; keleten az ég kékjébe beolvadó csillagok fénytelenül még ott rezegnek s a reggeli hűs szellő végig suhanva az ardőn, szenderéből felkölti a szunnyadó életet, a mi madarunk elkezd reggeli dalát, kellemes dallamával

telezengve az erdőt. Ez azonban csak halvány viszfénye esti dalának. Alkonyatkor kell őt hallanunk, mikor a nap leszáll, a szellő az ingadozó, harmatos virágokkal enyeleg, mikor:

„Mélyebb árnyu a vizek kékje,
Sötétebb zöldü a levélke“,

mikor a madarak dala rendre elnémul; az alkony már kihamvad s az első csillag fölragyog: akkor az erdőszéli bokrok valamelyikén halkán megszólal a fekete rigó. Dala majd egy másíknál visszhangra talál s a mint az égen több-több csillag gyulad ki, több-több bokor zeng a daltól, mintha minden fölragyogó csillag egy-egy rigót lelkesítene dalra.

Az ég mind sötétkebb lett, a csillagok mind fényesebben ragyognak, a pászortüzek is már véglobbot vetnek, de madarunk még mindig dalol, késő éjig egyre dalol.

Legszebben énekel a fekete rigó kora tavasszal, a szerelem korszakában; de a családi gondok se némitják el őt. Kis szívében a fiókái iránti szeretet nem öli el a művészi hajlamokat: ilyenkor is dallal ébred, dallal szunnyad el.

Több egymáshoz közel levő fekete rigó esti dalát sohase kezdi el egyszerre, hanem a mint az esti csillag feltűnik, elkezd egyik halkán, mintegy szerénykedve, lágy fuvolahangon füttyölni, majd a második, harmadik szólal meg, mindegyike előbb csendesen kezdve, míg mintegy föllekesülve versenyre kelnek és fölséges kart képezve, szívéik egész erejéből dallanak. És a mint kezdik, akként végzik is; egyre kevesebben, egyre halkabban hallatják éneküket, míg az utolsónak halk dala is — beleolvadva az erdő csöndébe — elhangzik.

„Kora tavasszon esti dalának bűbája szavak által ki nem fejezhető — mondja lelkesülten Lázár Kálmán gróf, — mikor a fák még alig kezdenek rügyezni, a sardjádó fű még nem lepte el a száraz harasztot, a melegebb hazába költözött zenerek még nem tértek meg, s az esticsillag feltűnését még csak a huzó erdei szalonka „korr-korr“ kiáltása jelzi. Mily gyakran megtörtént velem, hogy ilyenkor szalonkalesen állva, zsákmányomról megfeledkeztem s elmerengtem e vidor s mégis méla dalon, mely oly jóltevően hatott szívemre. . . s a szalonka-idény eltelte után is oly gyakran vonzott ki az erdő szélire“.

Végül még egy gyönyörű hangu énekesről kell megemlékeznünk, noha e madár — mint vízi szárnyas, még csak távoli rokonságban sem áll az u. n. énekes madarakkal s ez: az *énekes hattyú* (*Cygnus musicus*). Néhai *Petényi Salamon János* jeles ornitologusunk szerint, kinek alkalma volt e madarat Budapest közelében a Dunán hallani, éneke lágy, teli hangzatu, lélek szomorító hangokból áll, mely, ha több hattyú egyszerre énekel, távolról csengő harangszóhoz hasonlít.

Fájdalom, nekem még nem volt alkalmam az énekes hattyú dalában gyönyörködhetnem, azért érdemlegesen nem nyilatkozhatom fölöle; azonban hogy megragadó bűvös és mindenkire mély benyomást gyakorló lehet, elképzelem abból az elragadtatásból, mellyel ismertetői szólnak fölöle.

Faber szerint a magasban vonuló hattyú sereg éneke úgy hangzik, mint a tárogató,

A FELSÜLT VADÁSZ.

Olaffen a hegedű hangjához hasonlítja a hattyú dalt és éjszaki legszebb zenéjének nevezi. *Pallas* nagy lelkesedéssel csengő bús harangszóhoz hasonlítja a zongorázó énekeknek mondja.

A hattyú a régiéknél Apollónnak és Vénusznak szentelt madár volt s oly kiváló becsben tartatott, hogy nagy költőiket *hattyú* melléknévvel tisztelték meg; így a többi közt *Anakreon*ot theosszi hatyúnak neveztek el.

Aiszkülöz ir először a *haldokló hattyú énekéről*. Arisztotelesz és Szokrátesz nem talál ebben semmi hihetlent, Plinius azonban kétségbe vonja és méltán, mert a haldokló madár nem képes énekelni, legfeljebb csak panasz-hangokat adhat, melyek rendkívül szomorúan, meghatóan hangzhatnak ugyan, de sajátképeni éneklésnek nem nevezhetők.

A régi mítosban szereplő ama költői szép eszmét, hogy a hattyú haldokolva zengi el legszebb énekét, az újabb kor költői is elsajátították, jóllehet mint már fentebb is megjegyeztem, a „haldokló hattyú dala” nem egyéb légből kapott balhiedelemnél.

Lótenyésztés és versenyek.

A magyar lovar egyesület kebelében mozgalom indult meg az iránt, hogy telivér és versenylovak elárúsítására a fővárosban egy telepet rendezzenek be ezzel kapcsolatban a főváros közelében pedig egy studfarmot állítsanak föl istállókkal, paddockokkal és lovagló terrainnel. E telepek célja az lenne, hogy a Kincsem sorsjáték és urlovas sport számára a telivér és versenyanyagot minél olcsóbban lehessen itt beszerezni. Az egészet egy részvénytársaság létesítene egyelőre 100,000 frt tőkével, melyre, mint értesülünk, a lovaregyesület tagjai közül már többen ajánlottak fel tekintélyes összegeket.

Pozsonyi versenyek 1885.

Kedden, ápril 28-án.

I. Sikverseny tisztí lovaknak. 500 forint a győztesnek. 100 frt a második lónak.

II. Gátverseny. 1000 forint. Kontinentális, lovaknak, a francziák kizárásával. Táv 2400 méter.

III. Pozsonyi nagy akadályverseny Handicap. 2000 frt. Kontinentális lovaknak a francziák kizárásával.

IV. Császár-díj. Akadály-verseny. 300 es. kir. arany, adva császár és király Ő felsége által. Belföldi és német lovaknak. Urlovasok. Táv kb. 4800 méter.

V. Polgár-díj akadály-verseny. Díj — frt, adva Pozsony város polgárai által. Handicap. Belföldi és német lovaknak. Táv kb. 4000 méter.

VI. Reiter-Club eladó akadályverseny. Érték 700 frt. Nyitva minden országbeli lovaknak, melyek klubtagok tulajdonai, ilyenek által színekben vagy egyenruhában lovagolva. Táv kb. 4000 méter.

A budapesti orsz. kiállítás alkalmával rendezendő lókiállítás bejelentési határnapját ápril 16-ig meghosszabbították.

Kincsem egy ménesikót ellett a napokban Kisbéren; ez is Buccancertől való, mint Kincsem első két ellése. Budagyöngye és Olyan nines. Az újszülött ép, egészséges és jól megtermett. Kincsem most

újra párosítottatik, ez alkalommal Doncasterrel.

A bécsi tavaszi versenyekre a következő számú nevezések történtek:

Első nap. Megnyitó versenyre 15, Duna versenyre 13, Przed-wit-Handicap 23, Gátverseny 5, Tavaszi akadályverseny 10.

Második nap. Krian-verseny 18, Hack-Stakes 13.

A díjlovaglás Bécsben, melyet minden évben Rudolf trónörökös Ő fenségének a védnöksége alatt levő Tábori lovas-társaság rendez, az idén május 27-én lesz a rotunda melletti nagy ügető-versenyterén. A díjlovaglásban először is 4 díj van kitűzve. 1000 frt, 800 frt, 400 frt és 200 frtjával, első díjat még e nemben nem nyert pályázóknak; továbbá 1000 frt, 300 és 200 frt, a fentebb említett nemű versenyben már első díjat nyert lovaknak. A díjigrásra 3 díj van kitűzve, egy 40 es. k. arany s két 100 frtos díj belföldi lovaknak s ugyancsak 3 díj 100—100 forintjával nemzetközi lovaknak. A Jeu de Barre-ra szintén 3 díj lesz; egy 2000 frtos, egy 100 és egy 500 frtos. Valamennyi pályázatra f. évi május 19-én esti 8 óráig nevezhetni levélben vagy táviratilag a titkárságnál Bécsben, Opernring 9.

Vadászat és lövészet.

A gödingi udvari parforce-vadászok e hó második felében még egy-két sikeres szarvasvadászatot tartottak 17-én. A király Ő felsége jelenlétében volt Kostel mellett szarvasvadászat, melynél két szép runben gyönyörködött a társaság. — 20-dikán, gyönyörű tavaszi időben Luschitznál találkozott a 40 urból és több urhölgyből álló társaság, mely számos árok által több multságos epizoddal megszakított iramot tartott, míg végre a hallali véget vetett az élvezetes vadászatnak. A király Ő felsége ez utóbbi alkalommal is a résztvevők közt volt.

A szalonka huzás márczuis közepe táján már megkezdődött Nagyobb számmal 20-iká óta mutatkoznak, mint az a hozzánk beüldött jelentésekből kitünik; ennek oka kétségkívül az enyhébbre fordult időjárásban keresendő. Legsűrűbben a Drávamenti erdőkben és a Bácságban mutatkoznak, különösen az utóbbi vidékről már több sikeres szalonkázásról értesítettek. Így Podmaniczky Géza bárónál egy kisebb társaság a kállói erdőkben 22 drb erdei szalonkát lőtt, Temes-Gyarmatán pedig Ambrózy báró birtokán még e hó első felében 20 drbott lőttek.

Vaddisznó vadászatot rendezett márcz. 19-én a pécsi püspöki erdőségekben több megyei és uradalmi tisztviselő. Összesen öt hajtás volt, nem a legnagyobb sikerrel. A zsákmány egy két éves 120 kgramos vadkan volt.

Az állatkertben felállítandó ebtenyészde számára, az állatkerti igazgatóság Hanvay Zoltán ur kitűnő pointer-kenneljéből szerezte be a tenyész-anyagot, megvásárolván Syket, az 1883-iki monostor-szigeti telivérverseny győztesét és Belle of the Village-t, melyek az ebtenyészde építkezéseinek befejezte után fognak az állatkertbe szállítatni. Hanvay úr, tekintve az ügy fontosságára és hazafias céljaira: valóban

mérsékelt árban engedte át a becses anyagot.

A budapesti lövésztársulat által május 24—26 án tartandó diszlövészetre nagyban folynak az előkészületek. A díjak értékes mőtárgyakból fognak állani; a főváros legújabbban szer torintot szavazott meg ezek fedezésére.

§ **Vadászmester**, körvadász vagy **urasági vadász** állást keres egy szakember, ki kisebb erdőterületen **független kezelő erdész** is lehet. Az illető a vadászati mesterséggel kapcsolatos minden nemű dologhoz alaposan ért és bár nem akadémiai, de azért igen **képzett erdész**. 36 éves, nős, gyermektelen. — **A vagyonos arisztokraczia** figyelmét a Szemle szerkesztősége bátran fölhívja az itt ajánlkozóra, ki nemcsak szakképzettsége, tiszta jelleme és finou modoráról, de kiváló műveltségéről és szakmája irodalmában való kitűnő jártasságáról is ismert, a nagy közönség előtt, és előttünk különösen, mert lapunknak a Szemlének kedvelt dolgozó társa. Bővebb értesítést ad a Szemle szerkesztősége. Budapest, lövészet-utca 5.

Atletika.

— Rovatvezető: *Vermes Lajos*. —

A Budapest-gödöllői versenyekre nagyban folynak az előkészületek. Atletikánk idomítás alatt vannak, igen szép remények fűződnek, Balogh D. Halácsy, Phillipovich E., Kaszás, Geyer testvérek, Kükemezey Árpád, Kirinyi Lajos, Bartay Oszkár, Dankovszky János Veresmarty Mihály, Lipozenesics Jenő hirneves atleták mérkőzéseikhez. Az érdeklődés fokozódott.

Az „Akilles” szabadkai vasparipa egyesület versenyei. 1885. aug. hó 23-án.

Nevezési zárnap: aug. 3. déli 12 óra. Sorrend:

I. Bajnoki vasparipa verseny. Távolság

25 kilométer. Második küzdelem. Védő: Vermes Lajos bajnokjelölt. Zárt verseny,

II. Akadály vasparipa verseny. Távolság

2 kilométer. Akadályok: 4 repülő hid, 2 vizes árok, mely utóbbi előtt a vasparipáról leszállani, az

árkot átugorni, és a gépet átemelni kell. Díj: Délmagyarországi vasparipázók nagy bronz érme. Nyílt verseny.

III. Kezdők versenye. Távolság 1 Km.

Nyílt verseny.

IV. «Akilles díj.» Távolság 250 m. Védő:

Gersányi Gyula. Nyílt verseny. Nyitva minden szerkezetű velocipéd részére.

V. «Hölgyek díja» Távolság 1609 m.

Zárt verseny.

Minden versenynél az első tiszteletdíjon kívül ezüst érmet, a második bronz érmet nyer.

A kolozsvári atletikai klub tavaszi versenyei. A kolozsvári atletikai klub igazgató választmánya máj. 14-ére (áldozó csütörtök) a következő versenyeket tűzte ki:

I. Sikverseny. Távolság 100 yard (91 mt.)

II. Bajnoki sikverseny. Távolság 2 angol mértföld (3218 méter), III. Gátverseny.

Távolság 1/5 angol mértföld (201 méter) 6 sővénygát, 95 centiméter magas ágba.

IV. Ökölvívás (boxolás). V. Birkózás. VI. Távugrás. VII. Sulydobás. — Mint érte-

sülünk, a budapesti magyar atletikai klub több t gja lemege a versenyekre.

A «Budapesti kerékpár egyesület» április 5-én vasárnap kirándulást rendez „Székesfehérvárra”. Találkozás pont 6 órakor reggel a városház hajóállomásánál. Indulás két csapatban: I. csapat indul pont 6 órakor kerékpáron; II. csapat indul 6 $\frac{1}{2}$ órakor hajóval iétényig. Csatlakozás Tétényen.

A „Szegedi vasparipa Egyesület” mult héten tartotta első hivatalos kirándulását Makóra, Tavolság 30 km. Idő 2 ó. 12 p. Főnagy József e. kapitány, Csernovits Agenor alkapitány és Wagner N. vezetése alatt.

Az «Akilles» klub tagjai márcz. 22-én Bajmok és Pacsér között igen érdekes uti versenyeket rendeztek. Az 5000 m. távolságot Derényi Farkas 14 p. 5 mp. futotta be, jó második Vida János lett. A 10 km. távolságot Gersányi Farkas Jenő 27 p. 40 mp. alatt tette meg. Ez eredmények a vasparipa rekordok között számba vehetők.

A „Magyar veloczipéd klub” tagjai Bartay Öszkár és Balogh Bódog vezetése alatt minden nap versenykirándulásokat tartanak.

A „Budapesti vasparipa egyesület” tagjai márcz. 18-án értekezletet tartottak, melyen el lett határozva az egyesület újraszervezése. A közgyűlés elé terjesztendő módosítatok elkészítésével Vermeš Lajos lett megbízva.

A „Palicsi országos atléta- és torna-versenyek” programjába két nemzetközi verseny is föl lett véve: egy 100 méteres uszás és egy angolmérőföldes síkfutás, melynek győztesei arany- és ezüst-érmekkel lesznek díjazva.

Halácsy Antal hírneves gyalogló kihívását több atléta elfogadta. Az érdekes magánjellegű küzdelem április 12-én fog megtartatni, Budapestről Gödöllőre.

Wenczel Lajost, Magyarország bajnokjelöltjét a Szabadkai tornaegylet a londoni atl. klub őszi viadalaira ki fogja küldeni.

Bécsi veloczipéd ünnepély. 1884. május 3-án. I. Kezdek verseny. Táv. 1200 m. II. Verseny osztrák bajnokságért. Táv. 1609. m. Védő: Kohout József bajnok. III. Küzdelem a mesterczimért három kereken. Táv. 1609 m. Védő: Brömer E. bajnok. IV. Veloczipéd verseny. Táv. 1200 m. V. Küzdelem Bócs bajnokságáért. Táv. 1609 m. VI. Hölgyek dija. Táv. 2 a. mf. VII. 8.045 m. verseny. Nevezési zárnap: ápr. 27.

Seuri egy kereken járó november elején Bécsbe érkezik.

Noremac New-Yorkban 5100 a. mf. 51 nap alatt gyalogolt be.

Hazael György amerikai pedestrián 5200 a. mf. pedig 100 nap alatt tett meg.

Bohlig Ernő súlyemelő bajnok a berlini tornatanítóképző intézetben első osztályú oklevelet nyert.

se tesz felelőssé, habár ez eset nagyon kellemetlenül érintette. Ő felsége a kiállott félelemtől már teljesen magához tért, de Majláth kisasszony, ki a támadáskor a királyné oldalán volt, most is rosszul érzi magát. Inkább e körülménynek, mint a kellemetlen esetnek lehet tulajdonítani, hogy a felséges asszony egy héttel korábban elutazik, mint néhány nap előtt még szándékozott volt.

Mária Valéria főhercegnő márczius hó 29-én utazott el Bécsből Heidelbergbe, Korniss Mária grófnóval és kis kísérettel. A királykisasszony, tudvaleg, négy hetet tölt Heidelbergben. A király kikísérte leányát a pályaudvarhoz. Héttől a királyné ő felsége is megérkezik Heidelbergbe.

A trónörökös pár egy havi utazásából már vissza érkezett Bécsbe. Az utazás fáradalmi legkevésbé se viselték meg ő fenségeiket, kiknek megérkezett a pályaudvarban az udvar számos tagja várta. — A trónörökös pár május elején a kiállítás megnyitására s azonkívül több napi tartózkodásra Budapestre fog lejönni.

Az udvarnál, mint beavatott körökben beszélnek legközelebb eljegyzés lesz. Egy fiatal katonatiszti főherceg fogja eljegyezni Amália hercegnőt, Lajos Fülöp orléansi herceg és párisi gróf leányát. A párisi grófnak Bécsben való tartózkodása szintén ebből magyarázandó, ugyszintén ezzel áll kapcsolatban Koburg hercegnek, ki igen érdeklődik a kötendő házasság iránt, Montpensier hercegnél tett látogatása. Amália hercegnő 1865. szept. 28-án született Twickenhamban s így most a huszadik évében van. A hercegnő magas termetű, igen szép és szellemes nő.

A bécsi udvarnál már előkészületeket tesznek Sándor ezárnak a napilapokban már emlegetett látogatására. A schönbrunni kastélyt alaposan restaurálják, a főudvarmesteri hivatal pedig az ünnepélyességek sorrendjének megállapításán dolgozik.

Vilmos német császár márczius 22-én ülte meg 85-ik születésnapját. Délelőtt fogadta a legfőbb méltóságok, a trónörökös pár s az angol királyi hercegek szerencsekívánatait, majd Bismarck herceget, ki az ősz uralkodóval együtt nagyon meg volt hatva s alig tudott reszkető hangon egy pár szót mondani. — A legelső üdvözlő távirat Ferenc József ő felségétől jött. A meleghangú szavak olvasásakor a császár könnyekre fakadt. Esti hat órakor nagy díszbéd volt, melyen a miniszterek, a nagykövetek s a legfőbb udvari méltóságok vettek részt. Ez alatt az utczán folyton nagyobb tömegben jött össze az éljezlő sokaság s a császár több ízben megjelent nekik az ablak előtt. Egész Berlin fényesen volt kivilágítva.

A belga király 50-dik születésnapjára Rezső trónörökös és Stefánia trónörökösne is Brüsszelbe mennek. Ez alkalommal a trónörökös és neje a királynak egy pompás művi vasszekrénykét visznek ajándékba, a mely különféle műtárgyakkal van megtöltve. Azonkívül meg fogják lepni a királyt Angeli tanár által készített arcképükkel, melyen a trónörökös tengerész egyenruhában, a trónörökösne pedig estélyi öltözetben van lefestve.

A Viktor Emánuel emlékére emelendő nagy nemzeti mauzóleum alapkövét az elmúlt napokban tették le Rómában fényes ünnepellyel.

Esküvő. Széchenyi Imre gróf április 29-ikén vezeti oltárhoz Andrassy Mária grófnót, Andrassy Aladár gróf leányát.

Halálozások. Kellemesi Melcer Istvánné szül. Lo-Presti Fontana d'Augioli Henriette urnő Bécsben elhunyt.

Orloff herceg párisi orosz nagy követ f. hó 29-én Párisban elhunyt.

EGYHÁZ.

Simor János,

hercegeprimás.

(Képpel.)

A közelmúlt napokban hazánk legelső főpapja a sz. István társulat közgyűlésén tartott beszédével a munkás kérdésre hívta fel a közfigyelmet. Ő eminenciája ezzel magához és állásához annyira méltó nemes feladatot teljesített, hogy mi is kellemes kötelességünknek érezzük ama köz-örömben és elismerésben vegyülni, mellyel a biboros egyháznagy szavait az egész magyar keresztény társadalom fogadta.

Az ő beszédének tárgya — még ha nem volna is oly égető a kérdés, valóban a legméltóbb a szeretet vallásának főpapjához. S ha a kérdésnek a bibornok primás szerinti megoldása nem egyezik is meg a mai kor emberei nagy részének felfogásával, mégis erősebb, mint bármely más tudományos téoria, mert hogy-e nagy társadalmi kérdés csak a kereszténység segélyével oldható meg, annak bizonyítékául ott áll a történelem. Mert mi idézte fel a munkás kérdést, a tőke és a munka közti harcot? Az, a mire a biboros főpap rámutat: a keresztényi vallásos és erkölcsi kötelekek meglazulása. S mi szüntetheti meg? Csak az, a mit az egyháznagy mond: ezeknek visszaállítása.

És bizony-bizony rég nem mondtak ki olyan igazságot, mint a milyen ebben a beszédben van, hogy: «Nagy tévedés, nagy bűn volt az egyházat a társadalom minden pontjain akadályozni, mellőzni s nélkülölni, sőt ellene mindent alkotni akarni!»

A pápa ő szentsége a legujabban tartott konzisztóriumban Oreglia bibornokot a római szent-egyház kamarásává nevezte ki, a lebergi róm. kat. és gör. kat. érsekeket és a linczi püspököt pedig prekonizálta.

Schwarzenberg bibornok márczius 27-én éjjel elhunyt Bécsben. Schwarzenberg biboros 1809. április 6-án Bécsben született s legifjabb fia volt József János uralkodó schwarzenbergi hercegnek. Oly gyorsan haladt előre az egyházi rangfokozatokban, hogy már 27 éves korában érsek, hat évvel később pedig bibornok lett. Már évek óta ő volt anszientitás szerint legidősebb bibornok s a szent testület egyetlen tagja, kit még XVI. Gergely pápa nevezett ki 1842. január 21-én, 1850-ben neveztetett ki prágai érsekké s a kiváló állásban harminczöt évet töltött. 1855-ben a konkordátum megkötésében első rangú szerepe volt s általában igen élénk részt vett a közügyekben. Ő vezette az osztrák püspököket az 1868. törvények elleni oppozíciójukban. A cseh nemzeti ellenzéknek is egyik kiváló vezére volt. Midőn 1871-ben IX. Pius pápa Rómából távozni akart, Schwarzenberg bibornok felhívta, tegye át Prágába lakását. Kitünő szónok volt s egész halála előtt pár napig folyton a legjobb egészségnek örvendett. A minden tekintetben kiváló egyéniségű főpap halála úgy Ausztriában mint hazánk klerikális köreiből élénk részvétet keltett. Temetésén hazánk főpapjai is képviseltetik magukat.

A pannonhalmi főapát választása küszöbön áll s élénken foglalkoztatja az egyházi köröket. — A választó konvent április 8-án ül össze, magát a választást 9-én ejtik meg. A rendtársak tisztelete választja hazánk e kiváló rendjének főpapját és az érdemek által kinyert bizalom. Kiváló egyéniségekben a rend nem szenved hiányt s épen ez teszi nehezé a választást. A négy férfi közül,

ÁLTALÁNOS SZEMLE.

UDVAR és ARISZTOKRACZIA.

A királyné ő felsége márczius hó 29-én utazott el Amszterdamból. A felséges asszony a belügyminiszternek és a polgármesternek, kik a németalföldi nép és Amszterdam városa nevében bocsánatot kértek Lindshuyden kereskedő örült jettéért, kijelentette, hogy a durva ember merényletéért senkit

kiket eddig jelöltként emlegetnek, valóban nehéz is lenne egyiket a többi elé helyezve a díszes főpáti állásra legméltóbbnak mondanunk. Hollósy Jusztin dömölki apát mellé eszének és jellemük kiváló tulajdonai erős pártot sorakoztatnak; az erélyéről s kiváló tudományosságáról ismert Fehér Ipoly joggal léphet a pályázók sorába, míg Vasary Kolos, a győri ház főnöke mellett az éveknek szorgalmas munkásságban eltöltött sorozata emel szót; a főmonostor perjele, Roszmanith Rikárd érde meire támaszkodva méltán sorakozhat e három kiváló tulajdonokkal rendelkező férfi mellé. Mégis bármelyikre fog esni közülök a rendtársak s a korona választása, arról meg vagyunk győződve, hogy mindenikük képes is, méltó is lesz e fényes történeti mulittal dícsékvő rend első helyét, a főpáti széket — mely már most az új apátban hetvenedik urát fogja látni — az egyházhoz s a magyar klérushoz méltón betölteni.

Egyházi kinevezések. Ő Felsége a váci székeskáptalan nagyprépostjává: Neszveda István philomelai főszentelt püspököt, címzetes apátot, püspöki helynököt és olvasókanonokot nevezte ki; s ugyane káptalanban Poroszkay Péter címzetes prépostnak és az éneklő-kanonoknak az olvasókanonokságra, — Virter Bertalan novii választott püspöknek, címzetes apátnak és örkanonoknak az éneklő kanonokságra, — dr. Kovách Pál címzetes prépostnak és csongrádi főesperesnek a székesegyházi főesperességre, — végül Tanács János címzetes prépostnak és legidősb mesterkanonoknak a csongrádi főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyta. — A két évig üresedésben volt székesfehérvári nagy prépostság Prifach József bulcsi címzetes apát, fehérvári kanonok és budai főesperesnek kineveztetése által töltetett be. — Károly János alesperes és ténylegi plébános ifjabb mesterkanonokká lón kinevezve.

Pécsett az elmúlt napokban fényes beigtatási ünnepély ment végbe nagyszámú közönség részvételével. Először Zsinkó István, ki székesegyházi főesperessé, majd Dobszay Antal, ki tolnai főesperessé lett, lón beiktatva, azután Lechner Jánosnak a valóságos, Huber Jánosnak a címzetes kanonokságra való kir. kineveztetését olvasták fel. A szép ünnepélyt szent-mise követte.

Halálozás. Foller Antal rappi plébános és címzetes prépost márczius 27-én elhunyt Rappon.

„A katolikus hierarkia évkönyve 1885-re“ legközelebb jelent meg Rómában. Ennek kimutatása szerint jelenleg az egyházban 59 bibornok van, betöltetlen tehát 11 szék. Ezenkívül betöltetlen 2 patriárkai, 66 érseki és 20 püspöki szék. A legidősebb főpap Newmann bibornok, ki már 85 éves, utánna korra nézve a 83 éves párisi érsek következik. A legfiatalabb bibornok, Neto lissaboni patriárka, ki 44. évében van. — Legrégibb idő óta a napokban elhunyt Schwarzenberg herceg vitte a bibornoki kalapot, mert ő volt az egyedüli, kit még XVI. Gergely pápa őszentsége tett kardinálissá.

HADSEREG.

Egyenruha változtatás a hadseregnél. A katonai hivatalos lap legutóbbi száma két körrendeletet közöl, a melyeknek elseje a dragonyos és ulánus ezredek egyenruhájában lényeges változtatást rendel. E szerint a legközelebbi három év alatt be fogják hozni ezeknél az ezredekénél is a prémes bekecsot, melyet ezek úgy mint a huszárok,

osevics tábornok a tulajdonosa, testületileg tiszteltgett nála.

Say Győző honvédezredes tiszteletére, ki legutóbb dandár-parancsnokká lett előléptetve s Szegedre távozik állását elfoglalni, Ghyeczy Béla altábornagy bucsu lakomát adott az elmúlt napokban. A vidám lakomán a főbb honvédségi tisztek csaknem teljes számmal jelen voltak.

Alapítványi helyek a Ludovika-Akadémiában

A honvédelmi miniszter a m. királyi honvédségi Ludovika-Akadémiában az 1885/86-ik iskolai év kezdetén betöltendő magyar állami. illetőleg magán alapítványi helyekre pályázatot hirdet. Hatvan ilyen hely van, vagyis a „tényleges állománybeli tisztképző tanfolyam“-ra 60 önkénytelen jelentkező oly ifju vétetik fel, a ki még nincs a védköteles korban.

Kitüntetések. Rózsa Bertalan alezredes a 77-ik honvédezredes parancsnoka ő felségétől a magyar nemességet nyerte.

Halálozás. Liechtenstein Alajos báró, dragonyos ezredes, rövid betegség után elhunyt Kőszegen. A boldogult huzamosabb ideig volt a király szárnysegéde s a hadsereg legjobb katonái közé tartozott. Atyja

Liechtenstein Ferenc báró, anyja Potocki Julia grófnő volt. 1846-ban született s így legszebb férfikorában ragadta el a halál.

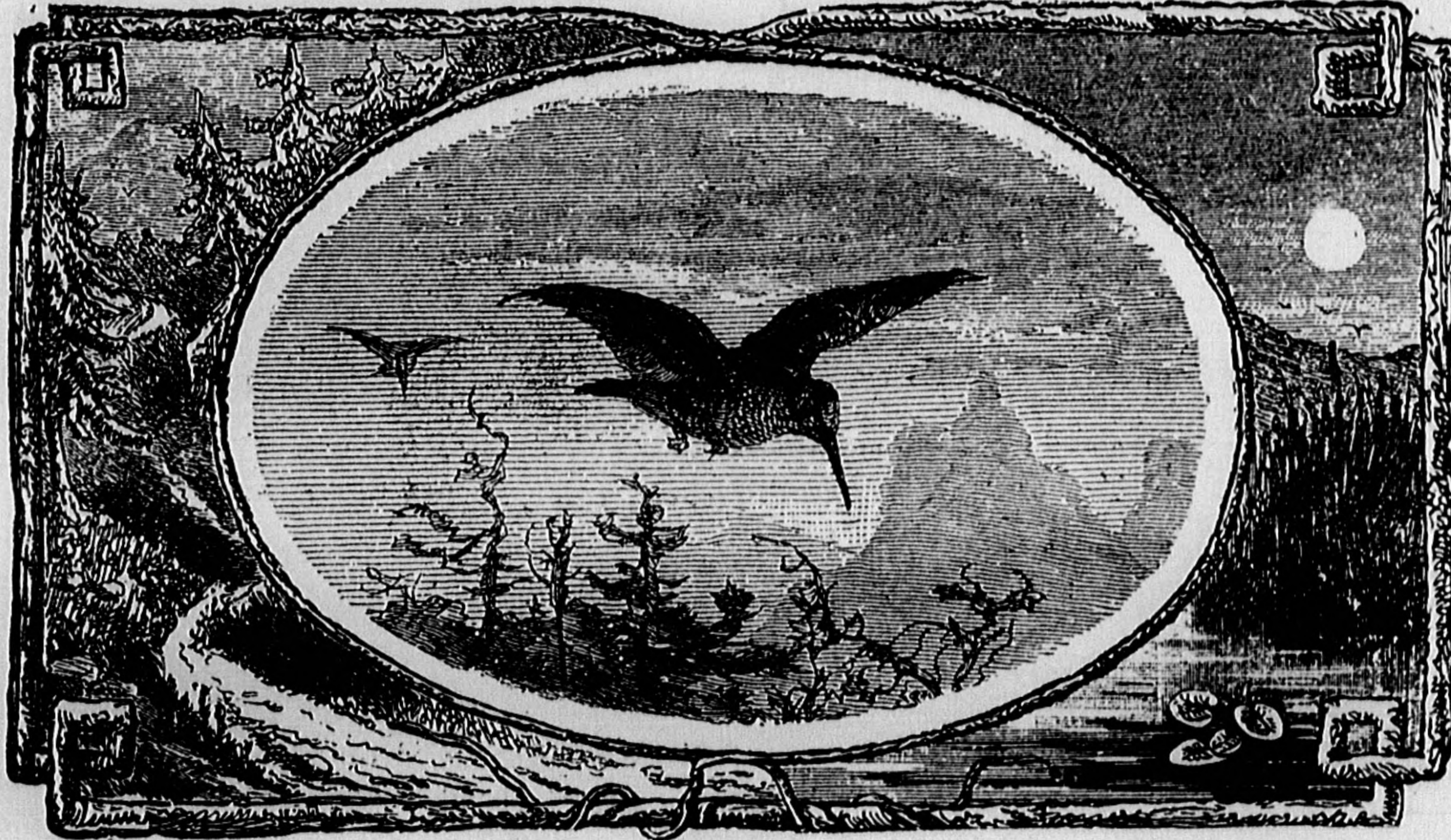
NEMZETI KASZINÓ.

A politikai viták zaja elhangzott: a főrendiház reformjának kérdése meg van oldva. — A nemzeti kaszinó úgy tekinthet vissza a lefolyt pártharcokra, mint a melyekben minden tőle telhetőt megtett, mint a melyekben súlyát tettekkkel s eredményekkel érvényesítette. Ama lényeges módosítások, melyeket a javaslat, a törvényhozás második háza előtt szenvedett, mind a kaszinóban megindult mozgalom szülöttei. Károlyi István gróf felszólalása a nemzeti kaszinóé s vele az a magyar főnemességé volt s többek közt ama bizonyos főpap kimaradása az új főrendiházból is nekik köszönhető.

* * *

A hatvani utcái palota termeiben meleg pártolásra talál a közönség országos kiállítás ügye. Mint minden nagyobb szabású mozgalom, mely nemzetünknek akár kulturális, akár közgazdasági téren való emelésére irányul, így ez az ügy is számos eszmecserére adott alkalmat. — Főuraink két irányban fognak, megállapodásuk szerint, az országos kiállítás ügyén lendíteni. — Egy közvetett s egy közvetlen uton.

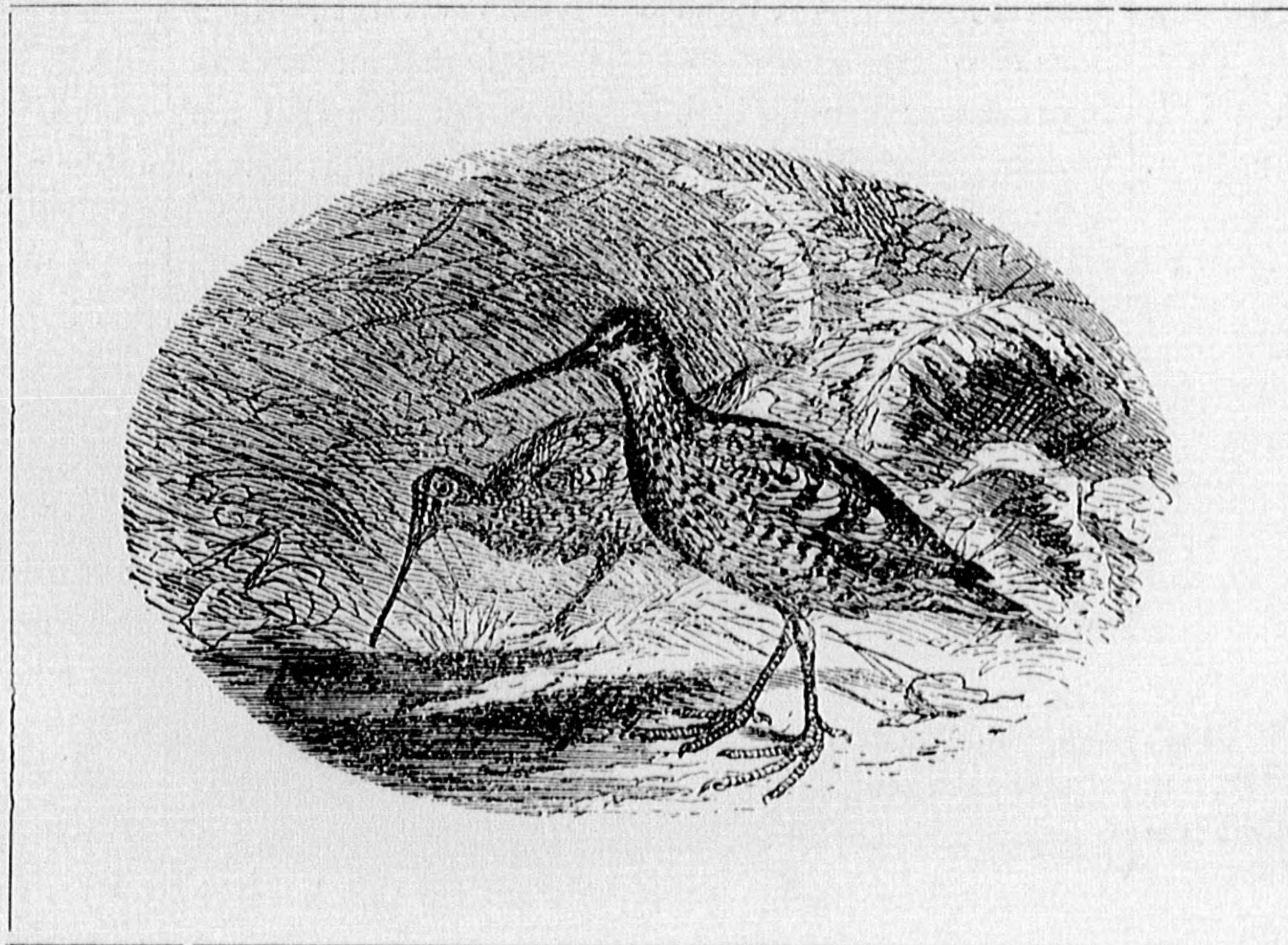
Az előbbi irányban a nyári kiállítási löversenyek, galamblövészet stb. rendezése és ezeken jelentékeny nemzetközi díjak kitűzése által, hogy így minél több külföldi sportman látogassa meg versenyeinket s egyuttal a kiállítást; a második, közvetlen irányban az által, hogy külföldi főuri barátait s ismerőseiket vendégeikül hívják meg, kiknek soraiban, értesülésünk szerint, nem egy európai

Szalonka huzás.

vállra vetve fognak viselni. A bekecs fekete báránnyal lesz bélelve s az ulánus tiszteknél rajta lesz hátul az aranyrojt, melyet ezek a rendes szolgálalati kabáton viselnek. A második körrendelet a bluzok letételére vonatkozik a térparancsnoksági tiszteknél, a hadsegédekénél, a kir. kabinetiroda s a tábornok törzs- és főtisztjeinél.

Uj országos honvédgyűlés fog egybegyűlni június 14-én. A multkori gyűlésen tudvalevőleg a választmány leköszönt, de a gyűlés újra megvá-

lasztotta azt. A választmány tehát egy új gyűlés egybehívását határozta el az említett napra.

Pejacsevics Miklós lovassági tábornok egész csendben ülte meg katonai szolgálalának 40 éves fordulóját. A király és a Bécsben tartózkodó főherczegek kifejezték szerencsekívánataikat s ezenkívül sok üdvözet érkezett a jubilánshoz a hadsereg főbb tisztjeitől s az arisztokraczia tagjaitól. A 2-ik dragonyosezred tisztikara, melynek Peja-

hirű egyéniség szerepel, sőt aligha csalódunk, ha bizonyosra vesszük a walesi hercege látogatását is, ki saját kijelentése szerint nem egy kellemes órát töltött már a magyar főurak e középpontjának vendégszerető falai közt, s hallomásunk szerint az idén se fog késni ezt felkeresni.

* * *

Hazai fürdőinknek élénkebbé s a külfölddel szemben vonzóbbakká tétele érdekében egy igen szép s pártolásra méltó terv indult ki a kaszinóból. Ugyanis a francia fürdők mintájára Balatonfüreden még e nyáron ügétő-verseny egylet fog alakulni. Az Eszterházy grófok részéről már alkalmas versenytér is ajánlottak s ily kedvező kezdet mellett bizonyosra vehető, hogy az egyletet még ez évben életre fogják hívni.

IRODALOM.

Az akadémia idei Teleki-pályázatán a 100 aranyat Somló Sándor „Ovid“ című vigjátéka nyerte el, még pedig az ismeretes szégyen-paragrafus alkalmazása nélkül. — Összesen 15 darab pályázott, számbavehető közülök azonban csak öt volt.

A trónörökös könyve „Az osztrák-magyar monarchia irásiban és képbén“ számára az első füzetbe szánt illusztrációkat Mészöly Géza, Spányi Béla, Feszty Árpád és Roskovics Ignác festőművészek már elkészítették s benyújtották a könyv művészi szerkesztő bizottságának elnökéhez.

SZINHÁZ.

Erkel Ferencz.

Mikor képzőművészetünk terén a magyaros nemzeti irány elhanyagolása miatt kell panaszra fakadnunk, akkor kétszeresen jól esik

egy oly alkotásról vennünk tudomást, minő az «István király» zeneirodalmunkban.

Erkel Ferencznek, az ősz mesternek zeneköltői termékenysége mindig magyaros irányu volt s ha István király-ban nem is domborodik ki oly élesen ez az irány, mint Bánk-bánban: derék zeneszerzőnk e legújabb műve mégis elévülhetlen szépségekkel dicsekvő és speczialis nemzeti.

— Benne a magyar dalmű eszméje, melynek Erkel páratlan képviselője, tovább van fejlesztve. — Őszinte örömmel üdvözljük az ősz mester muzsájának e legújabb termékét, mely méltán csatlakozik elődei: Bánk-bán és Hunyady László mellé.

A nemzeti színház legközelebb egy új drámaíró vezettet a közönség elé: Somló Sándort Az első szerelem című vigjátékkal.

Bármily kiméletesek és elnézők vagyunk is az ifjú tehetségek iránt, erről a darabról még se mondhatunk sok dicséretet. A mű meséje abból a hellén világból van véve a melynek a légkörét az akadémia ebben a darabban megdicsérte s a melyen minden fiatal dráma író első kísérleteit kezdi. Hogyne! Hiszen már Arisztotelesz megmondta hogy: A mi természetére nézve az emberhez legközelebb fekszik, az historice a legutolsó. El kell mennünk Hellászba s át kell repülnünk évezredek, hogy hevünkben csalódva vissza térhessünk a mai kor műzsájához. De félretesszük ezt a szerény nézetet akkor, midőn ez új darab rövid vizsgálatához fogunk.

A mű tulnyomó része lírai ömlengésekkel, és dikiéziókkal van tele. Drámai szerkezete oly laza,

magasabb kifejttségükben vannak feltüntetve e darabban. Az első Galló Györgyöt a népszínház főgépészét vallja mesterének, a második Lehmann Mórt és a bécsi Lehner Gilbertet dícséri, a jelmezek gazdagsága pedig felülmulja az intézet eddigi jelmez-kiállítását, a mennyiben összesen körülbelül 500 új darabot készítetttek.

A ballet jelmezei: az arany ámorok, a kertészleányok, zöld békák, a nagyfejűek, a palaczkok, diákok, virágok stb. mind fokozták az elektromos és görög tüzzel világított látványos flalék tarkabarkaságát.

A főszereplők gonddal ábrázolják bohó szerepeiket.

Egy hó múlva már bizonyára a kiállításra jövő közönség is sűrűn fogja látogatni a népszínház e szemkápráztató darabját.

Odry Lehel, operaházunk jeles tagja legutóbb

Bécsben vendégszerepelt az udvari operában. Háromszor lépett fel s mindannyiszor telj s sikert aratott.

Olasz opera a népszínházban. A népszínházban május 14-től kezdve Merelli impreszarió olasz operatársasága fog „Tell Vilmos“, „Hugenották“ és „Trobadorban“-ban vendégszerepelt. E társaság főbb tagjai Lucca Paulina, Mierzwiński (tenorista), Alma Fohström, Padilla, Pantaleoni Pinto, Lablache, Almati, Arnoldson és Scolari lesznek.

A nemzeti színház, mely ez idén az országos kiállítás miatt nem fog szünetelni, nyáron felváltva fog szabadságot adni tagjainak. A közelebb adandó új darabok sorát Dumas drámája, Denise nyitja meg a czimszerepben Helvei Laurával. Hihetőleg még ápril havában előadásra kerül Rákosi Jenő vigjátéka; „A báróné levelei“, májusban pedig Csiky Gergely Lydia című drámája. Nyáron aztán még két francia darab járulna a műsorhoz: Gon-

dinet Clara Soleil című vigjátéka, Claretie Prince Zilah-ja, mellyel a kiállításra várt vendégeket akarja a színház igazgatósága meglepni. Nehány klasszikus darab, mint Antonius és Kleopatra Shakespeare-től, Fauszt, Goethetól stb. továbbá Csiky legújabb darabja, a „Sötét pontok“ és Somló pályanyertes Ovidius-a őszre maradnak.

MŰVÉSZET.

Freskoképek a nemzeti színházban. A nemzeti színház első emeleti foyerja, melynek átalakítási munkálatait már megkezdtek, érdekes freskoképekkel lesz ékítve. E képek festésével Feszty Árpádot bizta meg az igazgatóság, ki azok karton vázlatait már el is készítette. Ezek szerint a falmezőkre két nagyobb alak jön: Homér és Sappho alakjai tájképi keretben s melléjük amorettek jön-

ERKEL FERENCZ.

hogy mint egy kiváló kritikusunk megjegyezte, bátran lehetne visszajára cserélni a jeleneteket, az összefüggés körülbelül ugyanaz lenne. — Szóval, a költészet kevésbé hiányzik belőle, mint a drámaiasság.

A darab szereplői valóban nagy dicséretet érdemelnek. Ritka odaadással adták vissza a hálátlanabb szerepeket is. Különösen Mihályfi és P. Márkus E. asszony követtek el mindent a darab szinpadai sikeréért a mi — legalább az első előadáson — meg is volt

A népszínházban hosszú előkészületek után előadták „Az ördög pilulái“-t és adják folyton a közönség szakadatlan érdeklődése mellett. Valóban ez a „látványos bohóság“ mint látványosság kitünő. Az ember érzékei közül egyet: a szemet annyira igénybe veszi, hogy teljesen elfeledünk mi is, meg a darab is, többi érzékeinknek kielégítést nyújtani. A szinpadai tekuikának mind a három ága: gépezetek, díszletek és jelmezek eddigi leg-

nek, szimbolizálva a görög tragédiát, az angol Shakespeare-dramát, a francia rokoko vigjátékot és az olasz bohózatot. A menyezetre pedig a Szerelem, Bánat, Igazság és Költészet jelképes alakjait festi a művész, ki e műveit az orsz. kiállítás megnyitásáig be is fogja fejezni.

Huszár Adolf siremléke ügyében a képzőművészeti társulat kezdeményezése folytán bizottság van a művészek közt alakulóban. A siremlékre már eddig is együtt van egy pár száz forint — Huszár Adolf hagyatéka a család intézkedése következtében egyelőre nem kerül árverés alá.

A Lotz-ünnep, melyet a kiváló művész tiszteletére rendeznek kartársai s a mely közbejött körülmények következtében ismételen elhalasztott, husvét hetében okvetlenül meglesz. A művészek ez alkalommal átadandó emléktárgyak már el is készültek. Az ünnep lakomával lesz egybekötve s a részletes műsört már legközelebb összeállítják.

Liszt Ferenczet a kiállítási bizottság a napokban felszólította, hogy művei közül ajánljon egyet, melyet a kiállítás megnyitásakor ünnepi zeneképpen elő lehessen adni. Liszt az ő „Magyar induló”-ját ajánlotta, melyet az 1867-iki koronázási ünnepélyre szerzett. Ez indulót katonai zenekar fogja a kiállítás megnyitásakor előadni.

EGYESÜLETEK.

A Szent István társulat közgyűlése. — A Szent-István társulat, a magyar katolikus klérus és az egyházhoz hű arisztokrácia e fényes egyesülete az idén is multjához méltóan tartotta meg évi közgyűlését. — A gyűlésen a csaknem teljes számú püspöki karon kívül főuraink nagy számmal voltak képviselve, köztük Károlyi Sándor és Apponyi Albert grófok mint a társulat elnökei, Zichy Jenő gróf s közéletünk számos kitérője. — Az elnöki széket a hercegprímás foglalta el, kinek megnyitó beszédét a lezafszultabb figyelemmel hallgatta végig a fényes közönség s méltán, mert e szavak nemcsak a jelenlevőkhez szóltak, hanem az egész keresztény társadalomhoz. — Korunk legégetőbb kérdését, a munkáskérdést fejtegette a bíboros főpap. S az ő megoldása az egyedüli, a melyhez nekünk csatlakoznunk lehet, sőt kell s ez

az, hogy csak a régi erkölcsi és vallási kötelek helyreállítása képes véget vetni a munkaadó és a munkás, a tőke és a szegénység közt kitört s egész társadalmunkat fenyegető villongásnak. A mély vallásos meggyőződés hangján mondott beszédet viharos éljenzéssel fogadta a hallgatóság.

A társulat anyagi viszonyairól szóló jelentés igen kedvező állapotot tüntet fel. E szerint a társulat 12,216 forint bevételi többlettel gyarapodott. Ez anyagi emelkedésnek megfelel a fokozottabb irodalmi működés, mely téren a társulat legközelebb számos új művet fog kiadni. — A választmányt Szapáry Géza és Sztáray Antal grófok és dr. Kanjurszky György megválasztása által egészítették ki.

A gyűlést egy fájdalmas mozzanat rekesztette be: Tarkányi Bélának, a társulat szeretett alelnökének lemondása. Egyszerű, őszinte szavakban mondott köszönetet a társulatnak tizenhárom évi bizalmáért. A hercegprímás felkérte az ősz alelnököt, hogy legalább a rendkívüli közgyűlésig viselje tisztjét.

Az elnök bíboros főpap a jelenvoltakra adott áldásával rekesztette be a fényes közgyűlést.

Az írók és művészek köre márcz. 29-én tartotta meg évi közgyűlését a tagoknak szokatlanul nagy részvétele mellett. Urváry Lajos elnöknek megnyitó beszéde után a különböző jelentéseket olvasták fel. Ezek szerint a körnek jelenleg 275 tagja van. A mult évi bevétel 10,004 forint, a kiadás 7034 frt, a folyó évi bevételek 11,530 forintra, a kiadások 11,004 forintra irányoztattak elő. A tisztviselők választásánál nagy volt az élénkség és érdeklődés. Két párt állott egymással szemben: a Pulszky-párt és az Urváry-féle. — A győzelem az utóbbié lett. Az elnöki tisztre Urváry Lajost választották meg, alelnökké Paulay Ede és Siposs Antal lettek, titkárrá pedig Dolinay Gyulát tették meg. — A választmányba is számos új tagot választottak be.

A Klotild fővárosi szeretetházi egyesület márcz. 27-én tartotta meg évi közgyűlését Andrassy Gyula grófné és Weisz Bernát Fereucz elnöke alatt. Az egyesület vagyona 50 ezer frtr rug. Az egyesületi intézetben jelenleg 40 növendék van.

Kiadótulajdonos: **Gr. Kreith Béla.**

A nemességnek, a gentrynek lapja a Szemle.

A Szemlé-t a legelőkelőbb uri osztály számára szerkesztjük.

Társadalmi és irodalmi közleményeink érdekességét azzal növeljük, hogy mind-e, valamint illusztrált sport-közleményeinket is a legelőkelőbb osztály tagjai írják. *Gazdasági rovatunkban* nagyobb szabású vállalkozásokat, eszméket és hasznos apróbb ismertetéseket és képeket adunk. *Általános szemle* című rovatunkban iparkodunk ugyan-csak az előkelő uri közönséget érdeklő eseményeket az udvar, egyház arisztokrácia, a hadsereg, a nemzeti kaszinó és orsz. gentry kaszinó, művészet, zene, színház, tudomány és irodalom stb. köréből közölni.

A Szemle a nemzeti önállóság, az ősi erkölcsök, a hazafiúi erények előmozdításának hirdetője kíván lenni. Felkérjük tehát a hazafiasan gondolkodó előkelőbb közönséget, hogy e törekvéseinket támogassák. *A nemességnek, a magyar gentrynek érdekeit* igazán csak a Szemle támogatja.

A mai szám megjelenéséig irtak a Szemlébe:

Alapi Salamon Tódor, — Balázs Sándor, — Barcsay János, — Beniczky Gyula, — Buda Ádám, — Chernel István, — gróf Esterházy Pál, — dr. Farkas Mihály, — Hanvay Zoltán, — báró Kemény Béla, — Lakatos Károly, — gróf Majláth József K., — gróf Migazzy Vilmos, — Majtényi Lajos, — Mikszáth Kálmán, — báró Nyáry Gyula, — Orczy Gyula, — Porzolt Kálmán, — Reviczky Gyula, — l. if. gróf Teleki Sándor, — Vajda János, — ifj. báró Vay Miklós, — Vermes Lajos, — gróf Zay Miklós, stb.

A Szemlében nagy súlyt fektetünk *Nővilág* című rovatunkra, melyben hölgyeinket érdeklő cikkeket és képeket közlünk. A kéthetenként szép képeket tartalmazó Szemle előfizetési ára negyedévre 2 frt 50 kr., fél évre 5 frt.

Az új negyedév most kezdődik.

Gróf Kreith Béla és gróf Zichy Imre szerkesztők és kiadók.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:
Budapest, lövészet-utca 5. szám.

H I R D E T É S E K

Steinbach Sándor

kárpitos, diszitő és butorgyáros

Budapesten,

Ferencz-József-tér 6. sz.

az Európa szállóval

és lánczihiddal szemközt.

Több száz szoba asztalos- és kárpitos-butorfolytonos készletben van.

Képes árjegyzék ingyen.

Fióközlét: **KECSKEMÉTEN.**

Kép- és könyvedvelőknek!

Bauer Sándor

ujjonnan berendezett ódonkönyvészetében és képkereskedésében

sugárut **56. sz**

mindennemű könyvek, zenedarabok, valamint egész könyvtárak, továbbá olajfestmény, aquarell és kézrajzok, régi aczél-metszetek és fametszetek, ugy építészeti rajzok, a lehető legjobb áron megvételnek és igen jutányosan eladatnak.

Deák Antal

kefe és ecsetgyáros,

Budapest, V. Nádor-utca 17.

Ajánlja a nagyérdemű közönség figyelmébe dusan berendezett saját gyártmányú üzletét.

Megrendelések kizárólagosan fenti cím alá intézendők.

Nyomdászok számára készletben tart nagymennyiségű nyomdai keféket jutányos áron.

Föld vagy házbirtokért cserébe adok egy a legbiztosabb alapon álló hetilapot, melynek évi tiszta jövedelme 5000 (ötezer) forint és kis utánjárás mellett 8—10 ezer forintra emelkedik. Kivánom, hogy a cserébe adandó föld vagy házbirtok évi tiszta jövedelme legalább 4000 forint legyen. Bővebb értesítést ad Abafy Alajos, ékszerárus Budapest, kigyó-utca 9. sz.

2000 frttal társ kerestetik egy 3—4 ezer frt tiszta jövedelmet hajtó vállalathoz. Egy másik társ 10,000 frt befektetéshez való tőkével kerestetik egy Európa és Amerika minden államában szabadalmat nyert találmány gyártásához. Bővebb értesítést ad Abafy Alajos ékszerárus Budapest, IV. ker. kigyó-utca, 9. sz.

Szerencsés vételre van alkalma annak, ki 5000 (ötezer) frttal rendezik. — Ily csekély összegért eladó egy 100,000 frt (száz ezer forint) tőke 5 százaléknak megfelelő tiszta jövedelmet hajtó vállalat.

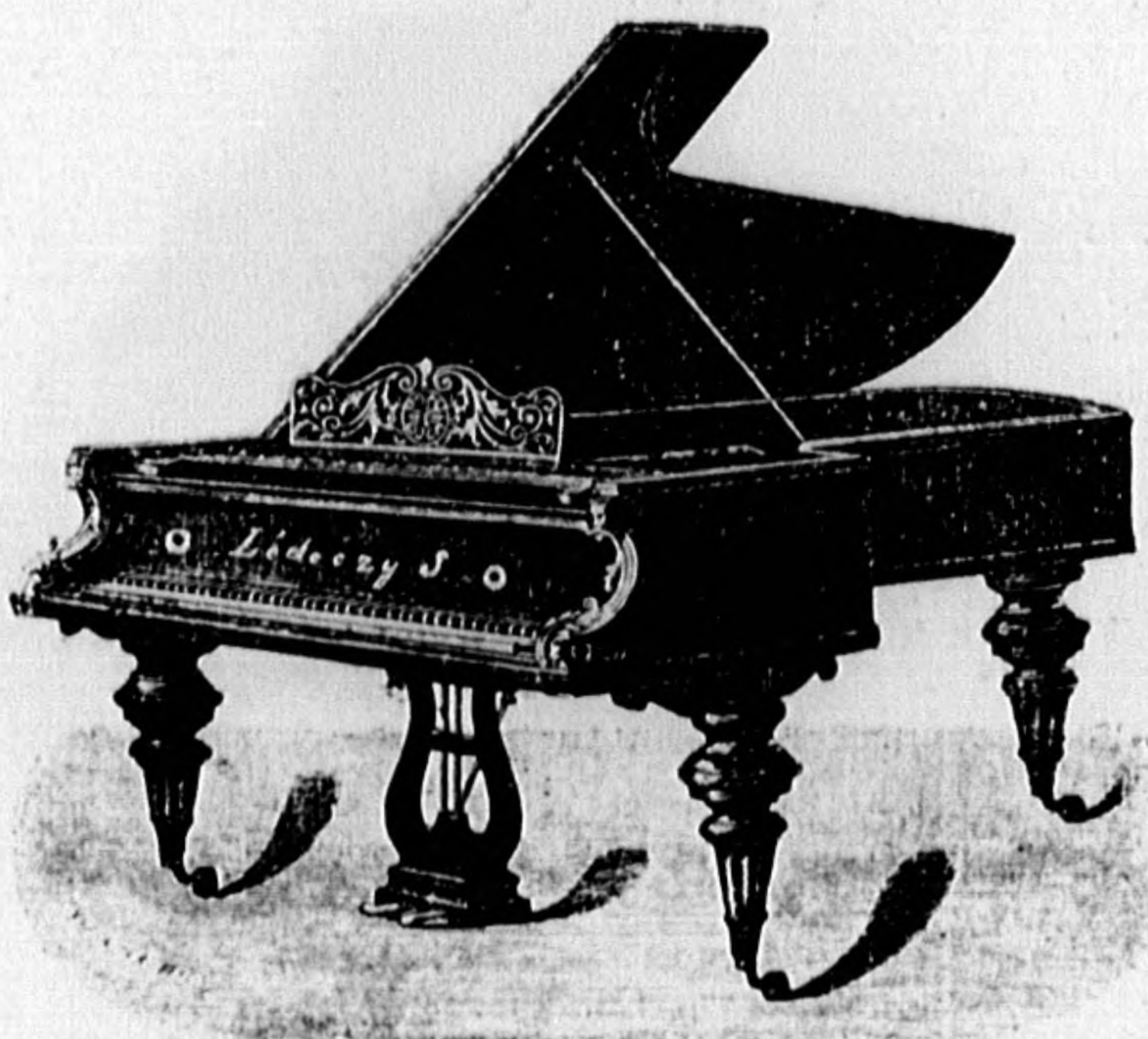
E vállalat egy 5000 (ötezer) frt-t tiszta jövedelmező hetilap. A szerkesztő tulajdonos elutazás miatt kénytelen azt eladni, oly föltétellel, hogy eladó az 5000 frt vételáron felül állandóan kap 10 százalékat a lap jövedelméből. A mostani szerkesztő tulajdonos neve (csupán mint szerkesztő társ) a lapon maradhat, ha az új tulajdonos illetőleg vevő ezt kívánja. — E lap minden magyarországi heti lapok közt a legbiztosabb alapon áll és folyton jövedelmezőbbé fog válni.

Bővebb értesítést ad szivességből Abafy Alajos ékszerárus Budapest, IV. ker. kigyó-utca 9. sz.

LÉDECZY SÁNDOR

zongoragyáros

hatvani-utca 8. szám

ajánlja a mai válogatott igényeknek megfelelő és dűsan felszerelt zongoráit a n. é. közönség becses figyelmébe. Külföldi és saját gyártmányu hanverseny-, ugyszintén rövid u. n. stuz zongorák a legjobb minőségben és jutányos áron kaphatók. Javitások és hangolások elfogadtatnak és vidéki megrendelések a legrövidebb idő alatt pontosan teljesítetnek.

BIRSCHENK KÁROLY

kárpitos és diszítő

király-utca 95. szám

ajánlja kiváló csinnal készített saját szerkezetű, olesó, rendkívül kényelmes és tartós divánjait, karszékeit és ottománjait.

Vidéken teljesítendő munkálatokat elfogad és legjutányosabban eszközöl.

Zsigmondi Károly

kocsigyáros

Budapesten, IV. ker. Múzeum-körút 21.

a nemzeti Múzeummal átellenben.

Én Csillag Anna

az óriás hajjal a nagyérdemű közönségnek tudomására hozom, hogy az általam feltalált hajnövesztő pomádét, melynek 14 havi használata után hajam 185 centimeter hosszúságot ért el, a nagyérdemű közönség használatára bocsátom és kizárólag nálam kapható, köcsögönként 50 kr., 1 frt és 2 frt.

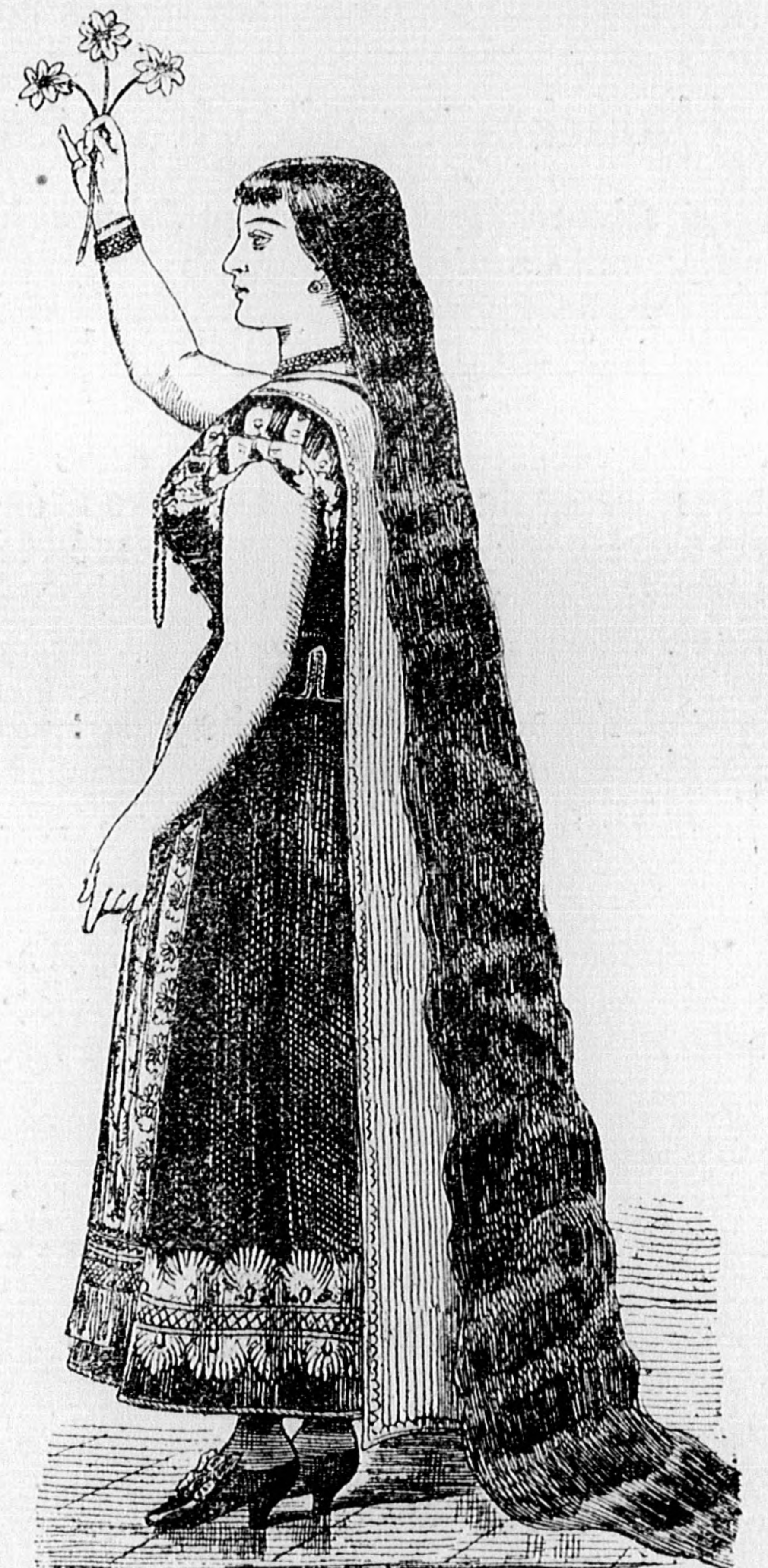
Hajkenőcsöm orvosi tekintélyektől különös jó szer gyanánt lett elismerve haj- és szakálnövesztésre, fejfájás, migraine, hajkihullás, korpaképződés és kopaszszá levés ellen, erősíti a hajgyökeret, előmozdítja a haj- és szakálnövést és a legfinomabb toilette kenőcs.

Csillag és Társa

Budapest, VI. királyi-utca 26. sz.

Csillag Anna kisasszony maga az elárulónő.

A vidékre való szállítás csak a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett eszközöltetik.

ANNA CSILLAG.

Alapított

1864-ben

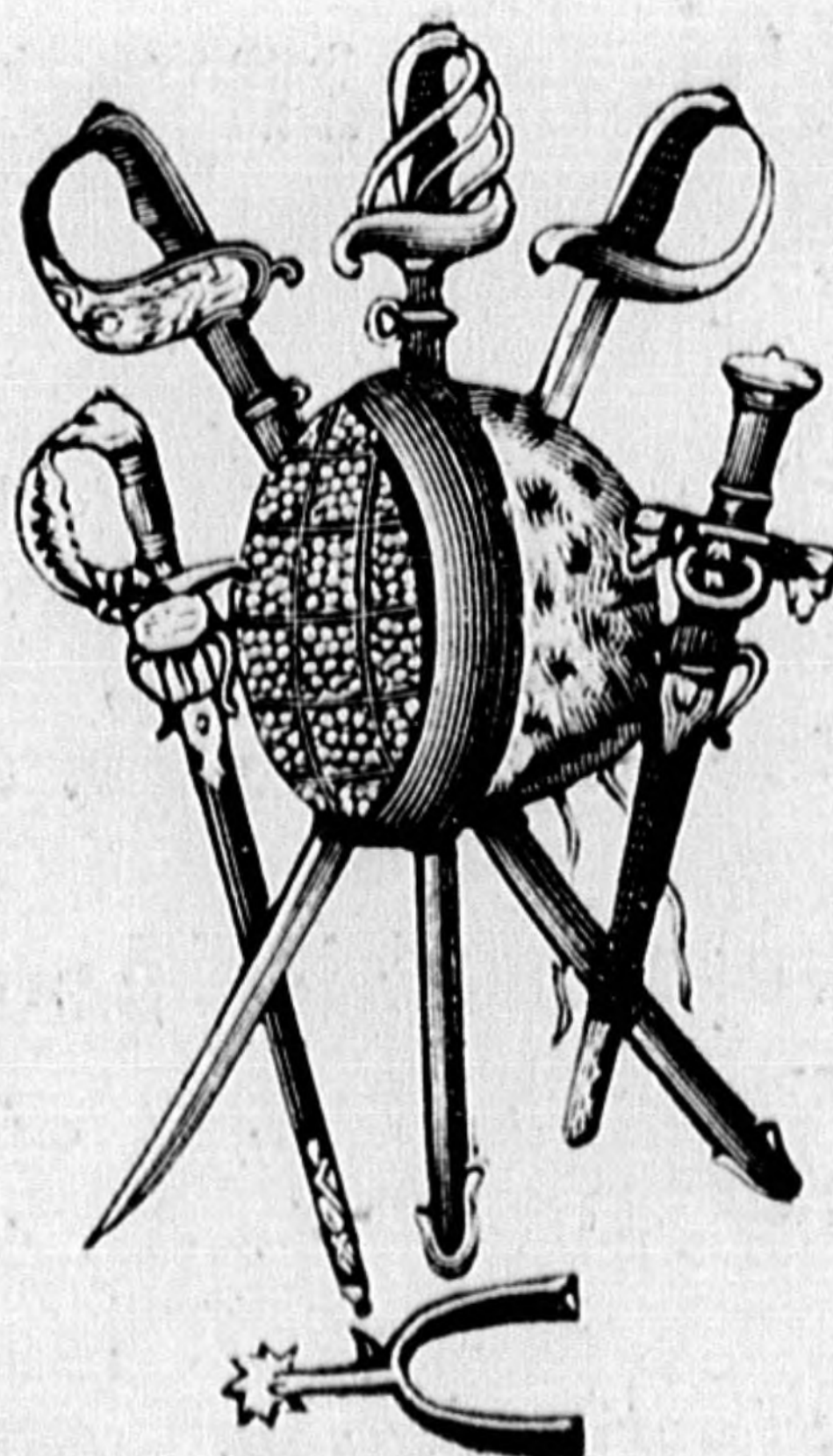
Pacholek György

kard- és vivószer gyáros

Budapest

Koronaherczeg(uri)-utca 10. sz.

A cs. és m. kir. lovas- és gyalogezred, m. kir. honvédelmi tiszti egyenruházati bizottság, m. kir. honvédelmi Ludovica akadémia és Budapest fővárosi rendőrségnek szállítója.

Lengyel Lajos

férfi- és gyermeklábbeli raktára

Budapest, Muzeum-körút 15. sz.

Ajánlja a nagyérdemű közönség figyelmébe, dusan berendezett saját gyártmányu czipóraktárát, ugyanott javítások is a legjutányosabb áron elfogadtatnak.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.
(Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.)

Haladás a világításban!

A szobavilágítás terén legújabb a kizárólagosan szabadalmazott

Brillant-Sultan-kiviteli-Petroleum,

mely kiváló tisztasága, fehér színe tökéletes szagtalan volta, takarékos égése, rendkívüli fényerő és teljesen veszélytelen ségénél fogva gyors közkedveltség és igen nagy elterjedtséget vívott ki.

Egyedüli elárusító helyiség:

Budapest, V. Fő-ut 32. sz.

A „sultánó“-höz.

Gondos szétküldés vidékre nagyban és kicsinyben; ugyanitt valódi legfinomabb amerikai petroleum is kapható. 1 liter 18 kr.

Tisztelettel

Guthard Antal.

Bullanda Jakab

vállalkozó

kút- légszesz- és vízvezeték-berendezések műhelye:

Budapest, VII. Rottenbiller-utcza 8. sz.

Vidéki megrendeléseket vagy berendezéseket elfogadok a legolcsóbb áron.

Van szerencsém ajánlani kitünő jó és igen csinos, új szerkezetű czimbalmomat jutányos áron a n. é. közönségnek. E czimbalmok saját készítményeim. Elfogadok javításokat és kölcsönczimbalmokat is szolgálók biztosíték mellett. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. Viszont elárusítók megfelelő engedményben részesülnek.

Szerencsy István,

czimbalomkészítő.

IX. Vendel-utcza 22. Budapest.

Finom gyöngéd teint.

(arczbőr,) minden embernek egyik legszebb ékessége és legkönnyebben és leggyorsabban megszerezhető, ha

Zilzer Johanna

asszony arczenőcsét használjuk. Ez arczenőcs használata megszüntet minden bőrbajt, mint: szeplőt, májfoltokat, pattanásokat; az arczbőrnek gyöngéd természetes üdéséget kölcsönöz és az arcot késő korig rózsás színben és redőtlenül tartja meg.

Ezen tűzpróbát kiállott és elismert kitünőségű arczenőcs használatánál jótállok a leggyorsabb és legjobb sikerért.

Ára tégelyenként:

nagy 1 frt 20 kr., kicsi 60 kr.

a hozzá tartozó szappan ára 30 kr.

Elszállítások minden világrészbe utánvétellel a leggyorsabban és pontosan teljesítetnek. Valódi minőségben egyedül csak a készítőnél kapható.

Kitünő hajnövesztő szer is kapható nálam, sikerért kezeskedem.

Tisztelettel

Zilzer Johanna Sz.

Budapest, Istvántér 13. sz. I-ső em. 15. a.
Kapható Budán, II. ker. Lánch. départment Frank Lipótnál és Ó-Budán Kohn Julianánál Lajos utcza 173. sz. a.

Rendkívül fontos a hölgyeknek.

Az orsz. kiállítási bizottság által kiállításra bocsátott s elárusítani engedélyezett, a m. kir. vegyműhely által Budapest, a cs. k. vegyészeti állomás által Bécsben a dr. Liebermann hazánk elsőrendű vegyésze s a budapesti vegyműhely főnöke által vegyelemezett, minden ártalmas anyagoktól mentnek talált és hatóságilag engedélyezett:

a) „Juno-crème“

a bőr szépsége s üdéségének kitünő fentartási szere, legjobb sikerrel használtatik mindennemű bőrtisztatlanság, u. m. szeplők, az ugynevezett vimmerli és májfoltok ellen. — Egy nagy tégely ára 1.50.

A hozzá szükséges s ártalmatlan gyógyfűvek s gyökerek hathatós nedvéből készült s kitünő illatu

b) „Juno szappan“

drbja 40 kr.

c) „Juno-paszta.“

Láthatatlan női szépítő szer. Ezen arcpaszta az arcznak rögtön üde, természetes fehér színt kölcsönöz és az izzadságot az arcból tökéletesen elhárítja olyannyira, hogy a legjobb szem sem fedezi fel, hogy az arc praeparálva van: Egy nagy tégely 2 frt, egy kis tégely 1 frt. — Kapható fehér és rózsás színben. — Bizmutból s a legártalmatlanabb anyagokból összeállított:

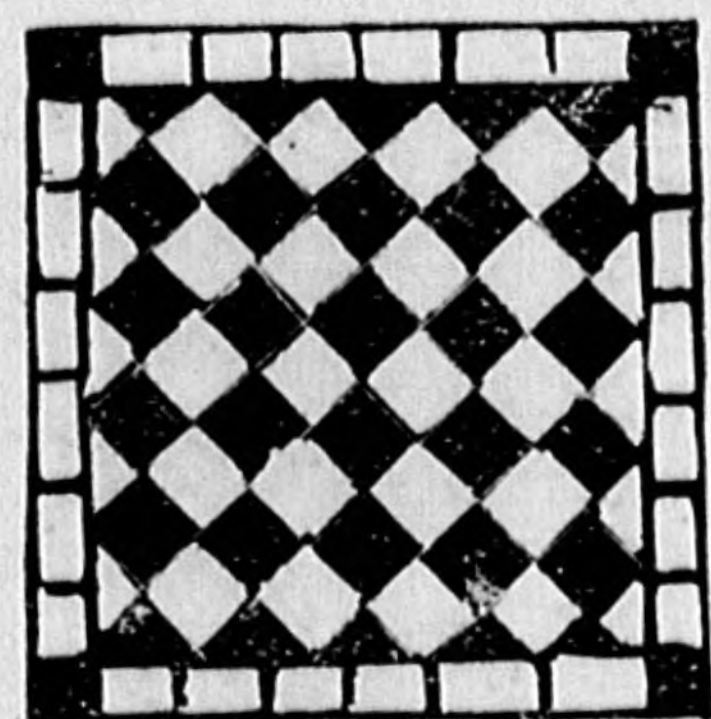
d) „Jaulus-féle Juno-rizspor“

Kapható fehér, rózsás s crème színben.

e) „Jun ofogpor“.

Ezen fogpor ártalmatlan s hathatós anyagok vegyülékét képezi s néhányszori használat után fölünő fehérséget nyernek a fogak — Egy doboz 50 kr.

E felsorolt női szépítőszer-különlegességek kaphatók nálam: Jaulusz Regina orvos leánya, női szépítő szer-különlegességek készítőnője Budapest, VIII. k., Kerepesi ut 11. sz. a. bolthelyiség s akasomban VIII. k., Kerepesi ut 39., III. emelet 30. ajtó, valamint Lueff illatszerésznél Váci-utcza. Török J.-nél, Neruda N.-nál, hatvani-utcza, Moldványi gyógyszerésznél II. ker. Viziváros, Telkesi m. kir. udv. gyógyszerészárba Buda-vár. Megrendelések utánvét vagy kézpénz előleges beküldése mellett minden irányban pontosan s lelkiismeretesen eszközöltetnek.

WALLA JÓZSEF

czementkö-öntőde és építési anyagok raktára

Budapest, VI. Gyár-utcza 23. sz.

Ajánlkozik: **czement-** és **mozaiklapok**kal kövezések, csatornázások, betonirozások, granit-terazzo fektetések előkészítésére; készíttetnek czementből: szökőkutak, vízmedenczék, fürdőkádak, vizeldék stb. **Befedések köfedéppel a legolcsóbban.** Nagy raktárt tart: **czement-** és **mozaiklapokból**, kelheimi és mettlachi lapokból, terracotta szobrok- és virágvázákat, **tüzmentes fedőpép**, portland-czement és **vizálló mészből** stb. továbbá

KOAGYAGCSÖVEK

vízvezetékek, csatornázások, árnyékszékek

és gyárak részére.

Árjegyzékek kívánatra ingyen.